

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Α΄ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ

**ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ
&
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΑΤΡΙΚΗ
MED 2135**

**Κωδικός μαθήματος
στον Οδηγό Σπουδών:
500800**

**Υπεύθυνος Καθηγητής
Α. Χ. Λάζαρης**

2^ο Τεύχος

Μάρτιος 2024 – Μάιος 2024

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σελίδα
Εισαγωγικό σημείωμα δεύτερου τεύχους	3
Εργασία από τον φοιτητή Ιατρικής Κωνσταντίνο Καραμούζη: Αυτεξούσιο και μετανεωτερικότητα	4
Εργασία από τον φοιτητή Ιατρικής Ιωάννη Βερρόπουλο: Μουσική: Καλά οργανωμένοι ήχοι ή κάτι βαθύτερο...	6
Εργασία από τον φοιτητή Ιατρικής Μάριο Σκίτσα: Η εθελούσια χειραγώγηση του σύγχρονου ανθρώπου από την τεχνολογία	8
Άσκηση από την Τράπεζα Θεμάτων του μαθήματος: “There goes that dream ...” λέει ο Ντόμινικ. Δυο ατυχείς εκδηλώσεις ερωτικής συμπάθειας – δυο κινηματογραφικές ερμηνείες «κεντήματα»	11
Ανάρτηση ιστολογίου από τον Καθηγητή Α.Χ. Λάζαρη: Σε αναζήτηση των 4 άλφα: του απλού, του αυθεντικού, του αληθινού και του ανοιχτού, μέσα από 4 λαϊκά τραγούδια και 2 πίνακες	24
Ανάρτηση ιστολογίου από τον Καθηγητή Α.Χ. Λάζαρη: Πώς η καρδιά χτυπά λίγο πιο γρήγορα	28
Ανάρτηση ιστολογίου από την Μ. Γιάνναρη : Οδυσσέας Ελύτης: Δέκα φορές που τα λόγια του έκαναν τον κόσμο μας λίγο πιο φωτεινό	34

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ

Οι παραδόσεις και οι εκτός Σχολής δράσεις στο πλαίσιο του κατ' επιλογήν υποχρεωτικού μαθήματος «**ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ & ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΑΤΡΙΚΗ**» με κωδικό μαθήματος **500800** στον Οδηγό Σπουδών της **Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ** και **MED2135** στην **ηλεκτρονική τάξη του ΕΚΠΑ** (<https://eclass.uoa.gr/courses/MED2135/>) στρέφονται γύρω από την αξία της ζωής, τη νόσο, την ιδιότητα του γιατρού, τη σχέση γιατρού – ασθενούς και τον θάνατο, αντλώντας σχετικά ερεθίσματα από τους τομείς της Φιλοσοφίας, της Θεολογίας, της Κοινωνιολογίας, των Γραμμάτων και των Τεχνών. Σκοπό του μαθήματος δεν αποτελεί ούτε η θεωρητική κατάρτιση για τα επί μέρους πεδία των ανθρωπιστικών επιστημών, των Γραμμάτων και των Τεχνών ούτε η όποια ηθικολογία ή διδακτισμός, αλλά η **ενεργός συμμετοχή των εκπαιδευομένων τόσο στην παρακολούθηση όσο και στη διαμόρφωση των μαθημάτων και των δράσεων, η προσωπική βιωματική επαφή και γνωριμία των φοιτη-τών/-τριών με τα αντίστοιχα ερεθίσματα καλλιέργειας και πρωτίστως η έμπρακτη ανταπόκρισή τους σε αυτά με τη συνεισφορά τους στο ηλεκτρονικό χαρτοφυλάκιο του μαθήματος.**

Έτσι, το παρόν τριμηνιαίο περιοδικό του **πληροφοριακού συστήματος ηλεκτρονικής εκδοτικής (e-Pub)** της **Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης (ΒΚΠ)** του ΕΚΠΑ αναδεικνύει, κατόπιν σταχυολόγησης, την αξιοσημείωτη και αξιέπαινη **ανταπόκριση των φοιτη-τών/-τριών** της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ στα βιωματικά ερεθίσματα που τους παρέχονται μέσω του μαθήματος.

Στις εργασίες που φιλοξενεί το παρόν τεύχος, ο **Κωνσταντίνος** προβληματίζεται για τις διαχρονικές μεταμορφώσεις των δομών ύπουλης επιβολής της εξουσίας στην κοινωνία, καταλήγοντας εύστοχα και αναπόφευκτα στους σύγχρονους βλαβερούς επιδραστές άρα επηρεαστές. Ο **Γιάννης** μοιράζεται μαζί μας το πώς βιώνει τη μουσική ως ακροατής και ως εκτελεστής και τι μπορεί να προσφέρει αυτό στην καθημερινή προσέγγιση του εαυτού μας και των γύρω μας. Ο **Μάριος** με βάση μια αγαπημένη μου σινεφίλ ταινία με συγκινεί καθώς με γυρίζει σε μια αίθουσα κινηματογράφου ένα τέταρτο του αιώνα πίσω να βλέπω έναν 30χρονο υπάλληλο να αγνοεί ότι ο ειδυλλιακός κόσμος που τον περιτριγυρίζει αποτελεί ντεκόρ της πιο δημοφιλούς σαπουνόπερας, με θέμα τη σε ζωντανή μετάδοση καθημερινή ζωή του. Ακολουθεί η δημοφιλέστερη άσκηση του περασμένου εξαμήνου για τα ατυχή φλερτ με τις απαντήσεις σας και τρεις αναρτήσεις του ιστολογίου μας με σχόλιά σας.

Βλέποντας το παρόν υλικό, **ονειρεύομαι** ανθρώπους με θετική βιοθεωρία, ευεξία, μεράκι στη δουλειά τους, οι οποίοι δεν ζουν για να αναστέλλουν τη δημιουργικότητα στους γύρω τους είτε σέρονοντας και επιβάλλοντας τη δική τους βαρεμάρα και σκνηρία είτε επιβάλλοντας το τοξικό και ανισόρροπο «εγώ» τους στους άλλους με «τσαμπουκάδες» που δεν διανοούνται ότι μπορεί να απαντηθούν από τους άλλους όχι με υποταγή, αλλά με ανάλογους δυναμικούς τρόπους που θα περιορίσουν το ακόρεστο «εγώ» τους, θέτοντάς το σε ίση θέση με το «εγώ» των άλλων. **Ονειρεύομαι** ανθρώπους που μπορούμε να κοιταζόμαστε πίσω απ' τα μάτια μας, αφού εκεί θα υπάρχει κάτι να βρούμε να μας ζεστάνει. Ανθρώπους που δεν ζουν αυτιστικά, μέσα από συσκευές μια ζωή που δεν έχουν, ακολουθώντας τα φρόκαλα του "life style" των άλλων. **Ονειρεύομαι** να ανακαλύψω στίλβοντα όμματα, λαμπερά, διά ζώσης, ανιδιοτελή βλέμματα πέρα από χρησιμοθηρικές μαφιόζικων κυκλωμάτων και τακτικισμών, πέρα από το ένα τρίτο μας, το «τομάρι» δηλ., στα δύο τρίτα της αγάπης η οποία εξ ορισμού «ού ζητεί τὰ ἑαυτῆς».

A. X. Λάζαρης

Οι πρώιμες κοινωνίες αναζήτησαν κανόνες τυποποίησης της ανθρώπινης συμπεριφοράς στη βάση ενός κώδικα οικειοποίησης, σταθεροποίησης και ελέγχου του μοιραίου και ανοίκειου, του κόσμου και της φύσης επίσης. Οι πρώτες αυτές μορφές οικειοποίησης ήταν πράξεις πολιτικές, αφού προσδιόριζαν τα νοήματα που θεμελίωναν τις παντοειδείς σχέσεις με τους κόσμους που μας περιβάλλουν. Η αναζήτηση των νοημάτων αποτελούσε πάντοτε για τον άνθρωπο μια δι-υποκειμενική και αναγκαία συνθήκη κατανόησης του κόσμου και της φύσης προκειμένου, από τη μια πλευρά, ο κόσμος και η φύση να έχουν νόημα για τον άνθρωπο και ταυτόχρονα ο άνθρωπος να μπορεί να ενταχθεί στον συγκεκριμένο κόσμο που θα έχει χαρακτηριστικά, τα οποία θα μπορούσε να αναγνωρίσει ως δικά του. Άλλωστε, οι πολιτισμοί μόνο ως αντανάκλαση των ιδιαίτερων μορφών σκέψης και δράσης των ανθρώπων γίνονται αποδεκτοί· ως μορφές ενσποποίησης με τους ομοίους και διαφοροποίησης με τους άλλους. Συνεπώς, οι αφηγήσεις περί της δημιουργίας των κόσμων δεν είναι καθόλου τυχαίες στον βαθμό που όχι μόνο περιγράφουν τους κόσμους που μας περιβάλλουν, αλλά αναζητούν και μια αρχή που εγγυάται την ύπαρξή τους. Η παρουσία των θεών μόνο ως διαμεσολαβημένη αρχή κοινωνικής και πολιτικής οργάνωσης και σταθερότητας θα μπορούσε να γίνει κατανοητή. Ορίζοντας και οριοθετώντας τη φύση μέσω τελετουργικών πράξεων, οι θεϊκές μορφές καθοδηγούσαν την αλλαγή, ακόμα και όταν αυτή γινόταν με βίαιο τρόπο, παρέχοντας εγγύηση των μορφών ύπαρξης, πολιτικού ελέγχου της παρέκκλισης, αλλά και δικαιολόγησης της ανθρώπινης αδυναμίας. Η τυποποίηση των κανόνων συλλογικής αντιπροσώπευσης και η αναζήτηση θεϊκών εγγυήσεων για την ύπαρξή τους οδήγησε στη δημιουργία πολιτικών ιεραρχιών, στην κορυφή των οποίων τοποθετήθηκαν όσοι μπόρεσαν να κυριαρχήσουν και να αποδείξουν ότι αποτελούν τους εκφραστές της θεϊκής βούλησης. Τα εργαλεία πολιτικού ελέγχου της ανθρώπινης βούλησης ήταν πλέον δεδομένα, αφού η ιερότητα των επιθυμητών μορφών πολιτικής έκφρασης κυριαρχούσαν έναντι των υπολειπόμενων κοινωνικών συμπεριφορών που χαρακτηρίζονταν ως ανίερές, κοινωνικά παρεκκλίνουσες και πολιτικά μη αποδεκτές. Η νεωτερικότητα στηρίχθηκε ακριβώς σε αυτές τις πολιτικές δομές εξουσίας, τις οποίες, ενώ αμφισβήτησε, τελικά υποκατέστησε με νέες, λιγότερο εξαρτημένες από υπερφυσικές δυνάμεις, εξίσου όμως αποτελεσματικές στους τρόπους νομιμοποίησης και επιβολής της εξουσίας τους. Το τέλος της αυθεντίας και του δόγματος, καθώς και η αποϊεροποίηση της γνώσης οδήγησε σε νέες μορφές πολιτικής και κοινωνικής εξάρτησης. Το δόγμα της συνεχιζόμενης με κάθε τρόπο προόδου, ο καπιταλισμός ως πολιτικό σύστημα κυριαρχίας, ο εθνικισμός και η φυλετική καθαρότητα ως παράγοντες εξέλιξης του ανθρώπινου είδους αποτέλεσαν τις νέες υποκατάστατες μορφές πολιτικής έκφρασης. Η άνιση κατανομή των ευκαιριών πρόσβασης στη γνώση, οι οικονομικές κρίσεις και τα κοινωνικά αδιέξοδα συνέπεια της αδυναμίας του ανθρώπου να επιλέξει μεταξύ πολλών και διαφορετικών τρόπων κοινωνικής συμβίωσης, οδήγούσαν συχνά στην πολιτική αμφισβήτηση του φιλελευθερισμού και της δημοκρατίας. Δεν είναι τυχαίο ότι ο φασισμός στην Ευρώπη δημιουργείται ακριβώς με αφορμή την αδυναμία διαχείρισης των ατομικών μορφών πολιτικής έκφρασης μέσω της ελεύθερης ανθρώπινης βούλησης, με συνέπεια την αναζήτηση ταυτότητας στους συλλογικούς μύθους του ιερού παρελθόντος. Ο φόβος μπροστά στην ελευθερία οδηγεί στην πολιτική επισφάλεια του παρόντος, αφού ο κλονισμός των βεβαιοτήτων και η ρευστότητα των ιεραρχικών δομών σε συνδυασμό με την αμφισβήτηση της παρεχόμενης γνώσης, τροποποιεί τα όρια αυτού του κόσμου, επιτρέποντας τις παλινδρομήσεις σε ολοκληρωτικές ιδεολογίες, δικαιολογώντας τη βία ως αντίδραση στη διαφορετικότητα και επιτείνοντας την κρίση των αξιών στη μετα-νεωτερική κοινωνία.

Αναπόφευκτα το δόγμα αποτελούσε μία συντηρητική αρχή η οποία συσπείρωνε τις δυνάμεις εκείνες που έσπευδαν να αμφισβητήσουν το περιεχόμενό του επισπεύδοντας την κοινωνική αλλαγή. Το τέλος της αυθεντίας οδήγησε σε μια μετασηματιζούσα μάθηση, η οποία δεν οδηγεί αναπόδραστα σε προκαθορισμένους σκοπούς. Αντίθετα δημιουργήθηκε μια

κοινωνία που βρίσκεται εν κινήσει χωρίς τελεολογικά σχήματα με παροντικό χαρακτήρα, επιτείνοντας πολλές φορές τη σύγχυση, αφού οι αξίες δεν αποτελούν στοιχεία μιας ενιαίας και με σαφήνεια προσδιορισμένης κοινωνικής πραγματικότητας. Ποιος είναι λοιπόν ο νέος τύπος ανθρώπου που περιγράφει η μετα-νεωτερική κατασκευή της πραγματικότητας; Πώς συγκροτείται ο εαυτός; Θα μπορούσε άνετα να υποστηρίξει κάποιος ότι ο «άλλος» ο οποίος αποτελούσε κάποτε προσδιοριστικό παράγοντα της συγκρότησης του «εαυτού» αποκαλύπτεται, σύμφωνα με τον Bauman, ως πολλαπλότητα και εντοπίζεται παντού, αλλάζοντας μορφή ανάλογα με τις περιστάσεις. Γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι οι κοινωνικοί ετεροπροσδιορισμοί, βασικοί μηχανισμοί δημιουργίας της ατομικής ταυτότητας, αδυνατούν να λειτουργήσουν προς τον σκοπό αυτό. Η ικανότητα για δράση χωρίς φυσικά όρια, χωρίς πρότυπα και κυρίως χωρίς σκοπό δημιούργησε ανθρώπους που μπορούν να κάνουν τα πάντα είτε αψηφώντας τον νόμο, είτε παίρνοντας τον νόμο στα χέρια τους. Κατά συνέπεια, η απορρύθμιση της κοινωνίας μέσω των μορφών βίας που εκδηλώνονται απ' όλες τις ηλικιακές ομάδες αποτελεί σήμερα μια πραγματικότητα που δεν περνά απαρατήρητη. Η αναζήτηση νέων προτύπων, στάσεων και συμπεριφορών, κανόνων και αξιών που θα προσδιορίζουν τα νέα μέλη των κοινωνικών ομάδων και θα αποτελούν σημεία αναφοράς, δεν έχει εκλείψει.

Άλλωστε η εποχή των επηρεαστών (influencer) μας επιβεβαιώνει πως οι νέοι επικοινωνητές αποτελούν αναπλήρωση αυτών που καταργήθηκαν, μετατρέποντας τους πολιτικά σκεπτόμενους σε ακολούθους, τα νοήματα σε καταναλωτικά προϊόντα και τη διαπροσωπική επαφή σε προσχηματική επικοινωνία, δημιουργώντας νέες ιεραρχικές δομές, απόλυτα εναρμονισμένες στις ενυπάρχουσες ρευστές ιδεολογικοπολιτικές συσσωματώσεις.

Όταν κάποιος σου αναφέρει τη λέξη μουσική, στο μυαλό σου θα ηχήσει το αγαπημένο σου τραγούδι, μια κλασική μελωδία ή θα ανακαλέσεις εικόνες όπως μια παρτιτούρα, ένα πιάνο, μια κιθάρα. Η μουσική, υπό μία επιφανειακή θεώρηση, είναι μια αλληλουχία ήχων που είναι καλά οργανωμένοι με βάση συγκεκριμένους κανόνες θεωρίας όπως για παράδειγμα μουσικές κλίμακες, μέτρο, ρυθμό και ταχύτητα. Παρ'όλα αυτά, θεωρώ ότι η μουσική είναι κάτι πολύ βαθύτερο από αυτήν την καθαρά ορθολογιστική θεώρηση. Η τέχνη της μουσικής μπορεί να εξεταστεί από δύο οπτικές, αυτή του δημιουργού- καλλιτέχνη και αυτή του ακροατή δηλαδή του ευρέος κοινού.

Ο δημιουργός μέσα από την μουσική του έχει την ευκαιρία να επικοινωνήσει με το κοινό και να εξωτερικεύσει τα συναισθήματα και τις ανησυχίες του. Ανάλογα με το τι θέλει να «επικοινωνήσει», να μεταδώσει ο καλλιτέχνης, δημιουργεί το κατάλληλο περιβάλλον για τον ακροατή αρχίζοντας από το συναίσθημα που χαρακτηρίζει το μήνυμα. Για παράδειγμα, αν η σύνθεση προορίζεται να «επικοινωνήσει» ένα ευχάριστο γεγονός, ο ρυθμός θα είναι γρήγορος και θα προκαλεί στον ακροατή συναισθήματα χαράς και ενθουσιασμού. Αντίθετα, αν το τραγούδι αφορά ένα στενάχωρο γεγονός, ο αργός ρυθμός μπορεί να προκαλεί θλίψη στον ακροατή. Στα παραδείγματα σκοπίμως δεν ανέφερα τίποτα για τους στίχους ενός τραγουδιού γιατί πιστεύω ότι ο δημιουργός έχει την ευκαιρία να μοιραστεί με το κοινό του συναισθήματα και σκέψεις ακόμα και με μοναδικό του μέσο την μελωδία. Οι επιλογές των οργάνων, ο ρυθμός και η ταχύτητα του κομματιού καθώς και η μουσική θεωρία αποτελούν εργαλεία για έναν μουσικό όπως οι λέξεις είναι τα εργαλεία ενός ποιητή και τα χρώματα είναι τα εργαλεία ενός ζωγράφου. Έτσι ο μουσικός μοιράζεται τον εσωτερικό του κόσμο μέσω της γλώσσας της μουσικής.

Παρ'όλα αυτά, η μουσική για τον καλλιτέχνη δεν είναι απαραίτητα ένα μοναχικό μονοπάτι. Το ωραίο με την μουσική είναι το γεγονός ότι είναι μια γλώσσα και, όπως κάθε γλώσσα, μπορεί να φέρει τους ανθρώπους πιο κοντά. Ο μουσικός είναι ελεύθερος να συνεργαστεί με άλλους μουσικούς που μοιράζονται κοινά ενδιαφέροντα, ανησυχίες και κυρίως το ίδιο πάθος για να τα επικοινωνήσουν με το κοινό. Με αυτόν τον τρόπο γίνεται μία ζύμωση ιδεών, γνώσεων και συναισθημάτων με τελικό αποτέλεσμα ένα τραγούδι ή έναν δίσκο. Πέρα όμως από το τελικό αποτέλεσμα, ο καλλιτέχνης έχει κερδίσει και κάτι άλλο, για κάποιους πιο σημαντικό, έχει ζήσει μοναδικές εμπειρίες δημιουργίας με τους συναδέλφους μουσικούς που πλέον είναι κάτι παραπάνω από συνάδελφοι, είναι συνοδοιπόροι στο ταξίδι του στον κόσμο της μουσικής.

Η μουσική για τον ακροατή είναι μια προσωπική υπόθεση και μπορεί να σημαίνει για άλλους περισσότερα και για άλλους λιγότερα πράγματα. Η πιο απλή σχέση που μπορεί να έχει κάποιος με την μουσική είναι η περιστασιακή διασταύρωση των δρόμων του ατόμου με τη μουσική σε απλές καθημερινές στιγμές. Δηλαδή η μουσική μπορεί απλά να γεμίζει τον κενό χρόνο ανάμεσα σε στιγμές της ζωής, για παράδειγμα το ανοιχτό ραδιόφωνο στο αυτοκίνητο που σου κρατάει παρέα, ενώ είσαι κολλημένος στην κίνηση ή μία τυχαία playlist στο YouTube ηχεί ενώ εσύ πλένεις τα πιάτα ή συγγυρίζεις το δωμάτιό σου. Ένα σκαλί παραπάνω είναι το άτομο να έχει αφιερώσει χρόνο και ενεργητικά να έχει αναζητήσει είδη μουσικής, καλλιτέχνες και μπάντες που να απολαμβάνει είτε επειδή τον εκφράζουν ως προς τα μηνύματα που θέλουν να περάσουν είτε επειδή ταυτίζεται το συναίσθημα που νιώθει (ή θέλει να νιώσει) με την επιλογή του ή συνδυασμός των δύο παραπάνω λόγων. Τέλος το ταξίδι της μουσικής θα μπορούσε να συνεχιστεί για κάποιον μαθαίνοντας ο ίδιος τη γλώσσα της μουσικής, δηλαδή με την εκμάθηση τραγουδιού ή κάποιου μουσικού οργάνου.

Η μουσική για τον ακροατή μπορεί να αποτελέσει έναν τρόπο κοινωνικοποίησης και ψυχαγωγίας. Αρχικά δύο άνθρωποι είναι πολύ συνηθισμένο να μοιράζονται κοινά μουσικά ενδιαφέροντα και να καταλήγουν να κάνουν παρέα με αφορμή την μουσική.

Επίσης και διαφορετικά να είναι τα ενδιαφέροντα στη μουσική δύο ανθρώπων, πάλι μπορεί να αποτελέσει έναυσμα να γνωριστούν καλύτερα καθώς το τι μουσική ακούει ο κάθε άνθρωπος αποκαλύπτει κομμάτια του χαρακτήρα του και αντανακλά πολλαπλές πτυχές της προσωπικότητάς του. Όσον αφορά την ψυχαγωγία, τα θεάματα στις μέρες μας είναι άφθονα και για κάθε γούστο, από ροκ συναυλίες μέχρι κονσέρτα κλασικής μουσικής από γνωστές συμφωνικές ορχήστρες. Αυτός ο τύπος ψυχαγωγίας είναι ιδανικός για να σπάσει τη ρουτίνα της καθημερινότητας, ενώ παράλληλα είναι ο πιο άμεσος τρόπος ένας καλλιτέχνης να αλληλεπιδράσει με το κοινό του.

Η εκμάθηση ενός μουσικού οργάνου έχει πολύ ενδιαφέρον και μιλάω από προσωπική εμπειρία. Η πρώτη μου επαφή με την μουσική ήταν όταν στο δημοτικό η δασκάλα μουσικής μάς έδωσε το ερέθισμα μαθαίνοντας μας βασικά πράγματα στη φλογέρα. Το δεύτερο σπρώξιμο προς τον δρόμο της μουσικής ήταν η πρόταση της μητέρας μου να αρχίσω κιθάρα. Μετά όμως από τρία χρόνια κλασικής συνειδητοποίησα ότι δεν τρελαινόμουν και τόσο για την κλασική μουσική, αλλά ήθελα να παίζω κομμάτια που ακούω και στην καθημερινότητά μου. Χωρίς να υποτιμώ την κλασική μουσική, θεωρώ πολύ λογικό ένα παιδί τρίτης γυμνασίου να διαλέξει τα τραγούδια της εποχής του από ότι την κλασική μουσική. Ευτυχώς το ταξίδι δεν τελείωσε έτσι άδοξα και μέσω μιας παρέας από το σχολείο που ασχολούνταν επίσης με την μουσική φτιάξαμε ένα συγκροτηματάκι· έτσι συνέχισα να μαθαίνω μόνος μου κιθάρα μέσα από το διαδίκτυο. Η μουσική λοιπόν συνέχισε να υπάρχει στην ζωή μου, καθώς, παρόλο που κάποια στιγμή το συγκρότημα διαλύθηκε, είχα κολλήσει για τα καλά το μικρόβιο της μουσικής.

Ακόμα και μια πολύ βασική διαδικασία στη μουσική, η εκμάθηση ενός κομματιού, κρύβει πολλά περισσότερα από το «έμαθα ένα καινούριο τραγούδι». Αρχικά έρχεσαι αντιμέτωπος με μια νέα σειρά από νότες και παύσεις που ο εγκέφαλός σου δεν μπορεί σε πρώτη φάση να οργανώσει και να τις βάλει στη σωστή σειρά. Η πρώτη φάση είναι η πιο ταπεινωτική για τον εγωισμό σου γιατί όσο καλός και να είσαι, ό,τι κομμάτι και να ξέρεις να παίζεις, το καινούριο κομμάτι πρέπει να σπάσει σε μικρότερα, πιο κατανοητά μέρη. Ύστερα έρχεται η φάση της εξάσκησης και της επανάληψης που σιγά σιγά η ταχύτητα και η άνεση στο παίξιμο του κομματιού έρχονται χωρίς να το πολυκαταλαβαίνεις και προσεγγίζεις το πρωτότυπο. Αυτή η διαδικασία για μένα είναι και η πιο συναρπαστική, καθώς, αν είσαι συνεπής στην μελέτη του κομματιού, η βελτίωση έρχεται εκεί που δεν το περιμένεις· για παράδειγμα, μπορεί ένα μέρος του κομματιού να με δυσκολεύει και την επόμενη μέρα από την μελέτη του να βγαίνει πολύ πιο φυσικά, χωρίς να κάνω κάτι άλλο πέρα από το να κοιμηθώ! Τέλος η ικανοποίηση όταν τελικά μαθαίνεις το κομμάτι και είσαι σε θέση να παίζεις ένα τραγούδι, που λίγες μέρες πριν ούτε που φανταζόσουν ότι μπορούσες, είναι απερίγραπτη.

Θέλω να κλείσω λέγοντας ότι το μάθημα αυτό αποτέλεσε ένα ακόμα σπρώξιμο να ξαναπιιάσω την κιθάρα μετά από σχεδόν ένα χρόνο. Η ρουτίνα του πανεπιστημίου μάς κάνει να ξεχνάμε μερικές φορές τα άλλα ενδιαφέροντα που μας γεμίζουν εσωτερικά, όπως είναι για μένα η μουσική. Ελπίζω να καταφέρω να θυμίζω στον εαυτό μου ότι η μουσική είναι κάτι παραπάνω από οργανωμένους ήχους... είναι τρόπος ζωής και επικοινωνίας.

Σκίτσας Μάριος

Εξάμηνο φοίτησης : 5^ο

Η εθελούσια χειραγώγηση του σύγχρονου ανθρώπου από την τεχνολογία

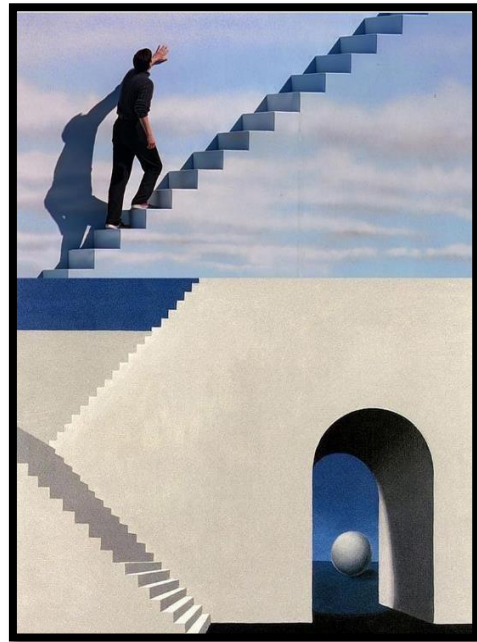
Αναμφίβολα, στις μέρες μας η τεχνολογία αποτελεί ένα αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής μας και η αλματώδης πρόοδος της έχει συμβάλει στην βελτίωση της ποιότητας ζωής του ανθρώπου, τόσο σε κοινωνικό όσο και σε επιστημονικό επίπεδο. Σίγουρα μια άρχουσα επιστήμη όπως η Ιατρική δεν θα μπορούσε να μείνει ανεπηρέαστη από την ραγδαία τεχνολογική πρόοδο. Η τεχνολογία αποτελεί αδιάρρηκτο πλέον πυλώνα της επιστήμης μας και έχει συμβάλει τα μέγιστα στην πρόοδο και την ανέλιξή της. Μηχανήματα και ανακαλύψεις έχουν κυρίαρχο ρόλο σε επίπεδο διάγνωσης αλλά και πρόληψης, σώζοντας καθημερινά ζωές και βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής του σύγχρονου ανθρώπου. Σχεδόν τα πάντα έχουν πλέον ψηφιοποιηθεί και μετατραπεί σε ρικελ αποθηκευμένα σε κάποια βάση δεδομένων, ένα κλικ μακριά από εμάς. Βέβαια κάθε αλλαγή, πόσο μάλλον μια τόσο ραγδαία και ανεξέλεγκτη, ελλοχεύει κινδύνους τους οποίους μπορούμε να αποφύγουμε, μόνο όταν συνειδητοποιήσουμε ότι η τεχνολογία είναι δικό μας δημιούργημα με σκοπό να εξυπηρετεί εμάς και όχι το αντίθετο.

Συγκεκριμένα, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media) έχουν δημιουργήσει μια νέα εικονική πραγματικότητα στην οποία οι νέοι – και όχι μόνο – περνούν πολλές ώρες από τον χρόνο τους, χάνοντας την ουσία της υγιούς κοινωνικοποίησης. Άλλωστε, όπως πολύ σοφά το έθεσε και ο Αμερικανός φωτογράφος Έρικ Πίκερσκιλ «Θλίβομαι που η τεχνολογία που κατασκευάσαμε για να επικοινωνούμε μεταξύ μας, μας κατάντησε να μην επικοινωνούμε καθόλου» (Άσκηση Μοναξιά μου όλα Μοναξιά μου τίποτα). Πρόκειται περί κατάντιας λοιπόν... Ο κόσμος έχει απομονωθεί και περιθωριοποιηθεί από τον ίδιο του τον εαυτό. Καμία ουσιαστική επαφή με τον φίλο, τον συγγενή, τον συνάνθρωπο. Μετατραπήκαμε σε έρμια του διαδικτύου, το οποίο καθορίζει τις ανάγκες μας, τα θέλω μας, το τι θεωρούμε επιτυχία και τι αποτυχία. Παρασυρόμαστε από αυτήν την ιδεατή, ιδανική εικόνα που παρουσιάζει η ουτοπία των social media σε σημείο που νιώθουμε αποτυχημένοι γιατί δεν έχουμε αποκτήσει αρκετά, δεν έχουμε ταξιδέψει αρκετά, δεν έχουμε καταφέρει αρκετά. Σε αυτό το σημείο, μου έρχεται στο μυαλό μια φράση από την ταινία «Fight Club» του David Fincher «We buy things we don't need, with money we don't have, to impress people we don't like». Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται ουσιαστικά ένα προφίλ επιτυχίας το οποίο επιδιώκουμε να αποκτήσουμε με πάντοτε μοναδικό κίνητρο το χρήμα, νομίζοντας πως αυτό είναι το νόημα της ζωής και ο αυτοσκοπός της ύπαρξής μας. Αλλοτριωθήκαμε, απομακρυνθήκαμε από αξίες και ιδανικά, χάνοντας κάθε ίχνος ανθρωπιάς και φιλότιμου, κυνηγώντας το αμερικάνικο όνειρο (American dream), λες και όλοι μας προοριζόμαστε για το ίδιο πράγμα.

Φυσικά, δεν πρέπει να αποποιούμαστε των ευθυνών μας, μιας και κανείς δεν μας αναγκάζει να βλέπουμε τις ζωές των άλλων μέσα από ένα έξυπνο τηλέφωνο το οποίο έχει πια γίνει προέκταση του χεριού μας. Σαν άνθρωποι αρεσκομάσαστε στο να ασχολούμαστε με το τι συμβαίνει στη καθημερινότητα τρίτων, είτε από έμφυτη περιέργεια, είτε στο πλαίσιο μιας απέλπιδας προσπάθειας να συνδεθούμε με τον συνάνθρωπό μας σε μια εποχή που οι ρυθμοί είναι γοργοί και δεν αφήνουν περιθώρια για ουσιαστική επικοινωνία. Σε κάθε περίπτωση, το τελικό αποτέλεσμα είναι συχνά να αισθανόμαστε θαυμασμό, καθώς είναι εύκολο να εξιδανικεύσουμε τη ζωή κάποιου έχοντας πρόσβαση παρά μόνο σε ελάχιστα στιγμιότυπα από τη ζωή του. Ο θαυμασμός αυτός εύκολα μπορεί να μετατραπεί σε ζήλια και διάθεση για κατάκριση.

Σχετική είναι και η παρατήρηση πως μεγάλη μερίδα της κοινωνίας τείνει να συντονίζεται για να παρακολουθήσει ριάλιτι σόου. Κάτω από το κίνητρο για εύκολη, αστόχαστη ψυχαγωγία, κρύβεται θα έλεγε κανείς, μια βαθύτερη επιθυμία να συνδεθούμε περισσότερο με τον συνάνθρωπό μας στην προσπάθεια να καταλάβουμε καλύτερα τους εαυτούς μας.

Παρατηρώντας τις ζωές των άλλων, ταυτιζόμαστε με αυτούς ή αναλογιζόμαστε πώς θα αντιδρούσαμε στη θέση τους. Ένα τέτοιο θέμα πραγματεύεται και η ταινία με τίτλο «The Truman Show» με πρωταγωνιστή τον Jim Carrey. Πρόκειται για μια αμερικανική δραματική κωμωδία, όπου ο πρωταγωνιστής της, ο Τρούμαν, ζει από τη μέρα που γεννήθηκε εν άγνοια του σε ένα κόσμο εντελώς κατασκευασμένο από έναν τηλεοπτικό παραγωγό. Όλοι όσους γνωρίζει είναι ηθοποιοί και κάθε στιγμή της ζωής του προβάλλεται σε εκατοντάδες χιλιάδες κόσμο. Όταν ανακαλύπτει τι συμβαίνει, καταφέρνει να αντιμετωπίσει τον φόβο του για το νερό και το ταξίδι – ο οποίος εντεινόταν από τις μηχανοραφίες του παραγωγού – και φεύγει από το κατασκευασμένο νησί, το μόνο σπίτι που γνώριζε μέχρι τότε. Στην τελευταία σκηνή, βρίσκεται στο τέλος του τεχνητού κόσμου που μοιάζει με το χείλος του κόσμου. Εκεί υπάρχει ένα υπέροχο τοπίο ατελείωτου ουρανού με σκάλες που οδηγούν στην έξοδο. Υπάρχουν θεωρίες πως η σκηνή αυτή είναι εμπνευσμένη από τον πίνακα του René Magritte, «Architecture au clair de lune». Πρόκειται για έναν σουρεαλιστικό πίνακα που απεικονίζει άσπρα σκαλοπάτια με φόντο έναν λαμπερό ουρανό. Ο Τρούμαν δραπετεύει από την αισθητικά όμορφη αλλά ψεύτικη σαν πίνακα σκηνή και επιλέγει την άγνωστη πραγματικότητα του έξω κόσμου.

Στο πρόσωπο του Τρούμαν συγκεντρώνεται ένα φανατικό ανά την υφήλιο κοινό, με μεγάλη μερίδα αυτού να συλλέγει μπλουζάκια, φιγουρίνια, special DVDs. Ο Τρούμαν έχει διεισδύσει στις οθόνες τους και κατ' επέκταση στις ζωές τους, τον παρακολουθούν καθημερινά και συχνά σε παρέες. Νοιάζονται για αυτόν, κάποιοι μάλιστα θέλουν να «απελευθερωθεί», βιώνουν μαζί του τα σημεία ορόσημα στη ζωή του, όπως το πρώτο του φιλή. Εν τέλει, το ενδιαφέρον τους είναι επιφανειακό, αφού όταν τελικά ο Τρούμαν «δραπετεύει», αυτοί προχωρούν στο επόμενο πρόγραμμα ψυχαγωγίας.

Η ζωή που δημιουργήθηκε για αυτόν είναι τέλεια. Ενσαρκώνοντας το American Dream, ο Τρούμαν στα 30 του χρόνια έχει μια καλή δουλειά, μια όμορφη σύζυγο, ένα άψογο σπίτι σαν όλα τα άλλα της γειτονιάς. Η επιτυχημένη του ζωή στηρίζεται στο ότι συμμορφώνεται με τα πρότυπα που του έχουν δημιουργήσει. Ο παραγωγός προσπαθεί να πείσει τον Τρούμαν πως εάν παραμείνει στον τεχνητό κόσμο, θα μπορέσει να έχει μια εύκολη ζωή, όπου θα βίωνε συνεχή αγάπη. Αλλά εν τέλει ο Τρούμαν αναζητεί κάτι περισσότερο. Γυρίζει την πλάτη του στο καλούπι που έχει φτιαχτεί για αυτόν και σε ό,τι θα επιθυμούσε κανείς να έχει. Επιλέγοντας να μην είναι πια θέαμα, διαλέγει τον δρόμο της αβεβαιότητας, στον οποίο η ευτυχία δεν είναι εγγυημένη, αλλά οι εμπειρίες θα είναι δικές του, ως αποτέλεσμα της προσπάθειάς του να γνωρίσει τον κόσμο και να κατευνάσει τη δίψα του για περιπέτεια.

Κατά κάποιο τρόπο η τεχνολογία έχει απομονώσει και καταστήσει προσωπικά τον καθένα από εμάς πρωταγωνιστή στο δικό του «Truman Show». Την χρησιμοποιούμε για να ψυχαγωγηθούμε, για να λάβουμε άκοπα απαντήσεις, για να αναζητήσουμε τα πρότυπα με τα οποία πρέπει να συμμορφωθούμε, ώστε να έχουμε μια «επιτυχημένη» ζωή. Με τα σημερινά δεδομένα, δύσκολα κανείς ακολουθεί τα βήματα του Truman. Δεν μπορούμε να ξεφύγουμε μέσω μιας πόρτας από την τεχνολογία, αλλά ούτε και θα ήταν συνετό κάτι τέτοιο μπροστά στα όσα μας προσφέρει. Μπορούμε όμως να επιδεικνύουμε προσοχή, να φιλτράρουμε όσα βλέπουμε και διαβάζουμε, να προτιμούμε για χάρη της ευτυχίας μας – όσο δύσκολο και αν είναι – την πραγματικότητα παρά τον ιδεοτύπο της, να θέτουμε κάποια όρια, να χρησιμοποιούμε το διαδίκτυο ως μέσο για τον εμπλουτισμό γνώσεων και ως εχέγγυο για την ανέλιξή μας σε κάθε επίπεδο. Παράλληλα, πρέπει να επιδιώξουμε την ουσιαστική επικοινωνία μεταξύ μας, αυτήν που ξεπερνά τα πλήκτρα ενός υπολογιστή και την

ψυχρότητα κάποιας οθόνης. Την χρειαζόμαστε πιο πολύ από ποτέ σε μια εποχή όπου η συμπόνια και η ενσυναίσθηση έχουν εκλείψει πια. Για αυτήν την επικοινωνία και επαφή οφείλουμε να αγωνιστούμε και εμείς ως μελλοντικοί γιατροί για τους ασθενείς, οι οποίοι έχουν ανάγκη μια στάλα ανθρωπιάς και αγάπης. Χόρτασαν από αλαζονεία, περιφρόνηση και την αντιμετώπιση τους ως μια ακόμα αγγαρεία που μεταφράζεται μόνο σε κάποιο χρηματικό ποσό ή «φακελάκι». Η άσκηση της Ιατρικής χωρίς ανθρωποκεντρική προσέγγιση δεν συνάδει με τον όρκο που παίρνουμε ως γιατροί. Ας μην ξεχνάμε τα λόγια του Ιπποκράτη «Ουκ ένι ιατρικήν είδέναι, όστις μη οίδεν ό τι εστίν άνθρωπος», δηλαδή είναι αδύνατο να ξέρει την ιατρική, αυτός που δεν ξέρει ακριβώς τι είναι ο άνθρωπος.

eClass ΕΚΠΑ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ & ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

ΑΣΚΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ

“THERE GOES THAT DREAM ...” ΛΕΕΙ Ο ΝΤΟΜΙΝΙΚ. ΔΥΟ ΑΤΥΧΕΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΡΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑΣ – ΔΥΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ «ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ».

Εν ολίγοις, ευάλωτος είναι αυτός που αφήνει τα συναισθήματά του να γίνουν γνωστά, πράγμα που σημαίνει την αρχική παραδοχή των εκάστοτε συναισθημάτων στον ίδιο του τον εαυτό και, στη συνέχεια, την έκφραση των συναισθημάτων αυτών σε άλλους ανθρώπους. Ο φόβος της ευαλωτότητας είναι ένας πολύ συνηθισμένος φόβος. Οι «επαγγελματίες πέφτουλες» θα σας πουν ότι η ευαλωτότητα είναι αλάνθαστη «συνταγή» αποτυχίας σ' ένα φλερτ (ελληνιστί, ερωτοτροπία). παρεμπιπτόντως, η προσωπική μου πείρα αντιβαίνει σε αυτό το «θέσφατο». Όπως και να 'χει, στην υποκριτική τέχνη οι ευάλωτοι χαρακτήρες προσφέρονται για ρεσιτάλ ηθοποιίας, όπως θα διαπιστώσουμε στον «ήσυχο σπαραγμό» των δύο κινηματογραφικών προσώπων που επέλεξα.

Πρώτα, θα ασχοληθούμε με έναν χαρακτήρα της περσινής ταινίας του Μάρτιν ΜακΝτόνα « Τα πνεύματα του Ινισέρν – The Banshees of Inisherin », ιλαροτραγωδίας της ανθρώπινης (συν)ύπαρξης σε ένα μικρό νησί της Ιρλανδίας του 1923, με φόντο έναν σκληρό εμφύλιο πόλεμο κι ένα μαγευτικής αγριότητας φυσικό τοπίο. Πρόκειται για τον Ντόμνικ , τον «χαζό του χωριού» και κλοτσοσκούφι του βίαιου αστυνομικού πατέρα του. Τον Ντόμνικ υποδύεται ο Μπάρι Κιόγκαν. Πρόκειται για έναν από τους πιο καλόκαρδους και διάφανους χαρακτήρες της ταινίας, έναν απλό νεαρό οι ξεκάθαροι στόχοι του οποίου να έχει μια σύντροφο και φίλους που θα τον νοιάζονται, επιτρέπουν στους θεατές της ταινίας να επενδύσουν συναισθηματικά στην παρουσία του στην ταινία.

Όπως γνωρίζουμε, το να κυνηγούμε τους στόχους μας και τα θέματα της καρδιάς μας, ιδιαίτερα με το χάος που επικρατεί παντού γύρω μας, μπορεί να είναι ένα δύσκολο έργο. Δεν έλειψε, λοιπόν, το χάος γύρω από τον Ντόμνικ, καθώς βλέπουμε τακτικά βομβαρδισμούς και εκρήξεις να συμβαίνουν στην απέναντι απ' το νησί, ηπειρωτική Ιρλανδία· ο πατέρας του φαίνεται επίσης να τον κακοποιεί και να τον απειλεί σε πολλές περιπτώσεις.

Επί πλέον, ο Ντόμινικ περιβάλλεται από δύο από τις εξέχουσες προσωπικότητες του νησιού, των οποίων οι απρόσεκτες εσωτερικές διαμάχες έχουν ως αποτέλεσμα να συνεχίζεται η ένταση στην τοπική παμπ του νησιού. Σε όλη την ταινία βλέπουμε τον Ντόμινικ να αναφέρει πολλές φορές την αδελφή του Παντράικ, κεντρικού ήρωα της ταινίας, τη Σεβόν. Συνειδητοποιώντας ότι οι επιλογές του είναι περιορισμένες σε ένα μικρό νησί, η αίσθηση επείγουσας ανάγκης είναι τελικά αυτό που δίνει στον Ντόμινικ το θάρρος να ρωτήσει τη Σεβόν αν αυτή θα μπορούσε να δει ένα μέλλον μαζί του. Ωστόσο, σε αυτό το σημείο του σεναρίου της ταινίας, δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει ποτέ κάτι μεταξύ τους. Η έλλειψη χημείας, καθώς και η φιλοδοξία της Σεβόν να προχωρήσει πέρα από το Ινισέριν, καθιστά αδύνατη την ανταπόκρισή της στα αισθήματα του Ντόμινικ. Καθοριστικός και υποδειγματικά γραμμένος είναι και ο ρόλος της Σεβόν (με την Κέρι Κόντον να τον ερμηνεύει)· η Σεβόν μας δείχνει στην ταινία τον δρόμο της αληθινής απελευθέρωσης μέσα από την παιδεία και τη διεύρυνση των ορίων του κόσμου του καθενός μας. Ο ήσυχος σπαραγμός του Ντόμινικ είναι μια από τις πιο ενδιαφέρουσες σκηνές του σεναρίου. Οι σκέψεις του για ένα κοινό μέλλον με τη Σεβόν ήταν μια από τις μοναδικές πτυχές της ζωής του, γεμάτη ελπίδα. Και η απόρριψη που εισπράττει, κοινώς η «χυλόπιτα», είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα για το πώς οι άνθρωποι μπορούν να αυτό-υποτιμηθούν μετά από μια ήττα ή οπισθοδρόμηση, κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Η αντίδραση του Ντόμινικ είναι μια καλή αντανάκλαση του κατά πόσον οι «μέτριοι» - τονισμένα τα εισαγωγικά, διότι δεν υπάρχουν μέτριοι άνθρωποι - καθημερινοί άνθρωποι μπορούν να πέσουν θύματα των δύσκολων συνθηκών στις οποίες έχουν μεγαλώσει.

<https://drive.google.com/file/d/16Vw7Zdw9Gw4iXeAH6jbQ56iUWWZTa-vl/view?usp=sharing>

Τώρα, θα πάμε στην περίπτωση της Μαίρης, έναν από τους καλύτερους χαρακτήρες του σκηνοθέτη Μάικ Λι, την οποία υποδύεται η Λέσλι Μάνβιλ σε μια “knock out” ερμηνεία χαρμολύπης, στη δραμεντί « Μια χρονιά ακόμα – Another Year » του 2010. Όπως βλέπουμε στην αφίσα της ταινίας, η ζωή είναι ένα δέντρο, οι άνθρωποι τα κλαδιά του και οι συναισθηματικές εποχές καθρεφτίζονται στα φύλλα που αλλάζουν χρώμα, πέφτουν και ξαναφυτρώνουν. Ακούγεται σαν έκθεση δημοτικού, αλλά η σημασία βρίσκεται στις μικρές παρατηρήσεις και τις ανεπαίσθητες μεταβολές του ψυχικού κλίματος.

Ο Μάικ Λι, εξαιρετικά κυνικός δημιουργός, αξιοπρόσεκτα ανεπηρέαστος από θεούς, δόγματα και «παιδικές καλλιτεχνικές ασθένειες», είναι ένας ρεαλιστής με το γάντι. Κι ενώ ένας άλλος σκηνοθέτης με παρόμοια θεματολογία, ο Γούντι Άλεν, κινηματογραφεί λαϊκούς ρηχούς και διανοούμενους ρηχούς ανθρώπους για να καταλήξει πως τίποτε δεν αποδεικνύεται στη ζωή, όσο η ζωή αλληθωρίζει προς τη φαντασία, ο Λι μαγειρεύει μεν μεθοδικά τα συστατικά της ευτυχίας για να αποδείξει όμως πως στο τέλος η ευτυχία είναι μια καθημερινή ουτοπία.

Ως σκηνοθέτης που ασχολείται με πάθος με τις ζωές των προσώπων του, ο Μάικ Λι αποκρυπτογραφεί τη ζωή καθημερινών λαϊκών ανθρώπων με απaráμιλλη οικειότητα, αφιερώνοντας χρόνο για να οικοδομήσει μια περίπλοκη ζωή πίσω από κάθε πρόσωπο που γεμίζει το καρέ της ταινίας του, έχοντας δουλέψει σε σχολαστική ανασκαφή όλων των χαρακτήρων με τους ηθοποιούς του για πολλούς μήνες πριν από την παραγωγή.

Στην εν λόγω ταινία, επισκεπτόμαστε ως θεατές μια οικογένεια, τυπικά βρετανική, προαστιακή, ήσυχη και μετρημένη. Ένα ζευγάρι μεσήλικων, ο γεωλόγος Τομ και η ψυχοθεραπεύτρια Τζέρι, ο ανύπαντρος γιος τους Τζο και οι φίλοι τους, από τους οποίους ξεχωρίζει μια απελπισμένη 40άρα, φίλη της Τζέρι απ' τη δουλειά, η διαζευγμένη Μαίρη, η οποία, κλονισμένη από τον φόβο του γήρατος, αναζητεί άνδρα και «τα ρίχνει» στον αρκετά νεότερό της, γιο της φίλης της, τον Τζο (τον υποδύεται ο Όλιβερ Μάλτμαν). Ο Τομ κι η Τζέρι ασχολούνται με τον κήπο τους, φυτεύουν σπόρους και καλλιεργούν ντομάτες, διατηρώντας μια αμφίδρομη σχέση με τις τέσσερις εποχές. Η Μαίρη μεθάει συχνά, χάνει τον έλεγχο και ο Τομ την μαλώνει και την ειρωνεύεται, μερικές φορές αδυνατώντας να κρατήσει τα προσχήματα της ευγένειας. Η Μαίρη είναι μια ενοχλητική φιγούρα που ενοχλεί τον Τομ και θεωρεί τον εαυτό της κάτι σαν την απαραίτητη «κολλητή» της Τζέρι από τον χώρο δουλειάς. Μια εύθραυστη, μοναχική αλκοολική, η Μαίρη ζει μέσα από το ζευγάρι των μεσηλικών φίλων της. Η Τζέρι νοιάζεται για τη Μαίρη και την βοηθά, όπου μπορεί, ώστε να βρει την εκπλήρωση σε μια ζωή που δεν έχει ακόμη ανταποκριθεί στις προσδοκίες της. Μια μεσήλικας διαζευγμένη, λοιπόν, που εργάζεται ως διοικητική υπάλληλος στην υποδοχή ενός κέντρου υγείας, ενώ αναζητά μια νέα σχέση, η Μαίρη είναι ένας χαρακτήρας πολύ οικείος στον θεατή, με αποχρώσεις της προσεκτικά σχεδιασμένης ταυτότητάς της να είναι ορατές από τον θεατή σε καθημερινούς γείτονες του,

συγγενείς του ή ακόμα και σε έναν άγνωστο περαστικό στον δρόμο που μόλις είδε. Πρόκειται για έναν βαθιά καταθλιπτικό χαρακτήρα που, αναζητώντας καθημερινή σταθερότητα, κολλάει πάνω στον Τομ και την Τζέρι, προσπαθώντας να νιώσει ασφάλεια από τη δική τους ευημερία. Για ένα τόσο διαλυμένο άτομο, ωστόσο, η στενή γειτνίαση με την ιδεαλιστική προσωπική σύνδεση φαίνεται να επηρεάζει περαιτέρω την εύθραυστη αυτοεκτίμησή της. Η ηθοποιός που υποδύεται τη Μαίρη, η Λέσλι Μάνβιλ, βοηθά στη μετάδοση όλης αυτής της πολυεπίπεδης απόχρωσης με μια ακατέργαστη ερμηνεία που τροφοδοτεί τη γεμάτη αφήγηση του σκηνοθέτη, η οποία υποχωρεί και ρέει με τον ρυθμό των μεταβαλλόμενων εποχών. Φορτίζοντας την ερμηνεία της με προσεκτική σωματική εκτέλεση, ακόμα και όταν δεν μιλάει, κάθε ελαφρύ χαμόγελο και τρίψιμο των μαλλιών της μιλούν με μια βαθύτερη αλήθεια για τον χαρακτήρα της. Παραδίδει έναν σιωπηλό εσωτερικό διάλογο που μεταφράζεται εντυπωσιακά μόνο μέσα από τα χαρακτηριστικά του προσώπου της. Μιλώντας με διστακτική ανασφάλεια, η Μάνβιλ περιπλανιέται σε διαλόγους που περνούν από ανέκδοτο σε ανέκδοτο, καθώς προσπαθεί απεγνωσμένα να κρατηθεί στην κορυφή της συζήτησης. Φυσικά, κάθε ασυνήθιστη αναφορά χρησιμεύει απλώς για να αντικατοπτρίζει το συνειδητό άγχος της απώλειας του προσωπείου, της εμφάνισης του αληθινού εαυτού κάτω από την κοινωνικά κατασκευασμένη πρόσοψη. Προκαλώντας αβίαστα ενσυναίσθηση, η ερμηνεία από τη Μάνβιλ του σφιχτά κουλουριασμένου χαρακτήρα της Μαίρης σιγοβράζει από ένταση, ενώ είναι εντελώς υπνωτική, ένας τραγικός χαρακτήρας που νιώθει απελπιστικά αποκομμένος από τον ρυθμό της ζωής. Μια επιβάτις στην ίδια τη ζωή της που δεν φαίνεται να μπορεί να αναλάβει τον έλεγχο της, η ενσάρκωση της Μαίρης από τη Μάνβιλ είναι τόσο ιδιαίτερη που είναι πραγματικά δύσκολο να διαχωρίσεις τον ερμηνευτή από τον χαρακτήρα. Ένα συνοικέσιο που της κανονίζουν ο Τομ και η Τζέρι ναυαγεί και όταν εκείνη ανασκουμπώνεται, διατηρώντας τις κρυφές τις ελπίδες για τον Τζο... (η συνέχεια επί της οθόνης).

<https://drive.google.com/file/d/14dU1lpat1Vp7J9OrCsEVIawxAsWWnPeY/view?usp=sharing>

Όμως, ο Τζο προσεχώς φέρνει σ' ένα οικογενειακό τραπέζι τη νέα του φιλενάδα-μνηστή, αποκαλώντας τη Μαίρη «θεία», υποτιμώντας αυτόματα όχι μόνο τα συναισθήματά της αλλά και το παιχνίδι που ο ίδιος έπαιζε με συγκρατημένο, αλλά κοροϊδευτικό τρόπο, για κάποιον καιρό μαζί της. Η Μαίρη καταρρέει στην τελική σκηνή, σήμα κατατεθέν στις ταινίες του Μάικ Λι που όλοι περιμένουμε να έρθει, για να φορτίσει τις καλλιεργημένες λεπτομέρειες των χαρακτήρων και να

αποσυμπιέσει τις ψεύτικες ρομαντικές προσδοκίες που τρέφουν ορισμένοι εξ αυτών.

Στο πολύ κοντινό πλάνο της Μαίρης στο φινάλε, η απόγνωση που αναγραφόταν πλατιά στο κούτελό της δίνει τη θέση της στη βουβαμάρα, καθώς η μουσική χαμηλώνει και σβήνει τελείως. Είναι εκτός τόπου και χρόνου, γυμνή από «συμπεριφορά» και τα προστατευτικά της τικ, άβολη, καθόλου πια χαριτωμένη, όπως πριν ήθελε να δείχνει.

<https://drive.google.com/file/d/1ld1SPorQ7nxpfnhunQrCIR2czcSDhoD/view?usp=sharing>

Ερώτηση (Ελεύθερου Κειμένου):

Στον κινηματογράφο υπάρχουν ταινίες με δεσπόζουσα εικαστική διάσταση, όπου οι ηθοποιοί είναι απλώς «μέρη ενός κάδρου», και υπάρχει και ο ανθρωποκεντρικός κινηματογράφος, στον οποίον εντάσσονται οι δύο παραπάνω αγγλικές ταινίες που φέρνουν τον θεατή «φάτσα» με τους ήρωες ή μάλλον με τους αντι-ήρωες τους. Τι λένε σε σας προσωπικά οι δύο χαρακτήρες; Τι μπορεί να σημαίνουν και να προσφέρουν τέτοιες ανθρωποκεντρικές ταινίες στους σύγχρονους γιατρούς και γενικότερα στους σύγχρονους ανθρώπους;

ΑΡΓΟΥΔΕΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

Και οι δύο χαρακτήρες θέτουν το ζήτημα της επίτευξης της ευτυχίας, ένα θέμα που με έχει κρατήσει για πολλές ώρες σκεπτόμενη από την εφηβεία μέχρι και σήμερα. Έχω καταλήξει στο συμπέρασμα πως οι προσδοκίες είναι αυτές που μας κρατούν μακριά από την ευτυχία μας. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, με την αναζήτηση της αγάπης να είναι η προσδοκία των δύο ηρώων, βλέπουμε πως η ανάγκη για συντροφιά τους οδηγεί σε λανθασμένα αλλά αγαθή κρίση για τα άτομα που επέλεξαν. Και οι δύο παρουσιάζονται καταδικασμένοι σε ένα δυστυχές μέλλον, λόγω του παρελθόντος τους. Η προσδοκία του να αγαπηθούμε και να αγαπήσουμε είναι πέρα για πέρα όμορφη και απαραίτητη. Σκέφτομαι όμως πως ίσως πρέπει να αναπτύξουμε τις "εσωτερικές δυνάμεις", την αυτοεκτίμηση, να σταθούμε στα πόδια μας, όταν η πραγματικότητα θα απέχει από αυτό. Οι ανθρωποκεντρικές ταινίες μπορούν να βοηθήσουν του σύγχρονους γιατρούς και γενικά τους ανθρώπους να αντιμετωπίσουν τον άνθρωπο ως ολότητα, έναν άνθρωπο με συγκεκριμένο παρελθόν, ανάγκες,

συναισθήματα.

Συγκεκριμένα, ο γιατρός δεν πρέπει να αντιμετωπίζει τον ασθενή σαν ένα σύνολο συμπτωμάτων και δέκτη βιοχημικών και απεικονιστικών εξετάσεων, αλλά σαν έναν άνθρωπο με συγκεκριμένο κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο, που έχει ανάγκη από κατανόηση, συμπαράσταση και ανακούφιση. Κλείνοντας, θα ήθελα να παραθέσω ένα από τα αγαπημένα μου ποιήματα για την μεταβλητότητα της ευτυχίας:

Προφυλάξεις - Κική Δημουλά

Όταν βρέχει δεν παίρνω ομπρέλα.

Το θεωρώ δειλία να προφυλάσσομαι από το ξεκάθαρο.

Όταν δε βρέχει όσο κι αν ευτυχεί ο ουρανός

όσο κι αν τον πιστεύω

ανοίγω την ομπρέλα μου

δεν είναι ξεκάθαρη

καιρική συνθήκη η ευτυχία.

Σχόλιο ανατροφοδότησης:

Μεταδώστε την **ενσυναίσθησή** σας στους γύρω σας!

ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ

Οι ταινίες που περιγράφονται παραπάνω, διαθέτουν ανθρωποκεντρικό ύφος, καθώς και στις δύο παρατηρούμε την ιστορία της ζωής ενός ήρωα να ξεδιπλώνεται. Ξεκινώντας από τον Ντόμινικ, αυτός παρουσιάζεται ως ένας αγαθός χαρακτήρας που, παρόλο που υπομένει όσες δυσκολίες του τυχάνουν στον δρόμο του, δεν το βάζει κάτω και συνεχίζει να βρίσκει πτυχές στη ζωή του που να μπορούν να του προσφέρουν ελπίδα και αισιοδοξία (σκέψεις για δεσμό με τη Σεβόν). Παρόλα αυτά, όταν αυτή η διέξοδος καταρρέει, εμφανίζεται έντονα στεναχωρημένος και χαμένος ψυχολογικά, καθώς η μόνη "σανίδα σωτηρίας" του έχει πλέον χαθεί. Το αντίστοιχο παρατηρούμε και στην δεύτερη ταινία όπου η Μαίρη προσπαθεί να φέρει μια ηρεμία και σταθερότητα στη ζωή της μέσω της σχέσης των φίλων της, και πιο

συγκεκριμένα μέσω της κρυφής επιθυμίας δημιουργίας δεσμού με τον γιό τους.

Προσωπικά θεωρώ πως οι δύο χαρακτήρες απεικονίζουν με μεγάλη γραφικότητα τους ανθρώπους της σημερινής εποχής. Πιο συγκεκριμένα, οι άνθρωποι σήμερα διακατέχονται από το άγχος και βρίσκονται σε μία διαρκή ένταση, καθώς βομβαρδίζονται από ηχητικά και οπτικά ερεθίσματα με γρήγορες εναλλαγές και σε συνεχή βάση. Αυτό τους δημιουργεί το αίσθημα πως δεν προλαβαίνουν και φορτίζει ακόμη περισσότερο την καθημερινότητά τους. Όπως και οι δύο μας ήρωες, έτσι και οι άνθρωποι σήμερα προσπαθούν να βρουν μια σανίδα σωτηρίας στους συνανθρώπους τους για να νιώσουν πως κατέχουν τον έλεγχο της ζωής τους και έχουν μία σταθερά. Δεδομένου του γεγονότος πως λόγω της τεχνολογίας οι ανθρώπινες σχέσεις έχουν γίνει επιφανειακές και εφήμερες, όταν αυτές οι σχέσεις καταρρέουν χάνεται κάθε αισιοδοξία και ελπίδα για το "καλύτερο αύριο". Σε μια πιο στοχευμένη ανάλυση των δύο χαρακτήρων, πιστεύω πως μιλάμε για ανθρώπους ανασφαλείς που λόγω των δυσμενών συνθηκών στις οποίες ζουν, δεν έχουν έρθει σε ισορροπία και ηρεμία με τον εαυτό τους και προσπαθούν να καλύψουν το κενό και να αλλάξουν το μέλλον τους μέσω ενός δεσμού. Χρησιμοποιούν δηλαδή αυτόν τον δεσμό σαν ένα κίνητρο αυτοβελτίωσης και χάραξης μιας νέας πορείας της ζωής τους, καθώς δεν πιστεύουν πως μόνοι τους μπορούν να πετύχουν αυτήν την αλλαγή.

Σε όλους τους σύγχρονους ανθρώπους μια τέτοια παρουσίαση των ηρώων (και έμμεσα και της δικής τους καθημερινότητας) μπορεί να τους ταρακουνήσει και να τους ωθήσει να πιστέψουν στον εαυτό τους και να αποζητήσουν αυτήν την αλλαγή μόνοι τους, να μην στηρίζονται τόσο δηλαδή στους δεσμούς και στις ανθρώπινες σχέσεις για να βγουν από μια δύσκολη κατάσταση. Πέρα από αυτό όμως, τέτοιες προσεγγίσεις ενισχύουν την ενσυναίσθηση των ατόμων, μια αρετή που στην σύγχρονη εποχή έχει μειωθεί κατακόρυφα, δεδομένου του καταϊγισμού βίαιων εικόνων και πληροφοριών από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Όλες αυτές οι "ωμές" εικόνες οδηγούν τον άνθρωπο στην απευαισθητοποίησή του και στην ασυναίσθητη προβολή του συνανθρώπου του ως ένα ακόμη άτομο χωρίς προσωπικότητα, συναισθήματα και σκέψεις. Όσον αφορά στον σύγχρονο γιατρό, οι ταινίες αυτές θεωρώ πως πετυχαίνουν την ευαισθητοποίησή του. Πιο συγκεκριμένα, μέσα στην καθημερινότητα και στην επαφή με τόσους πολλούς ασθενείς σε μικρό χρονικό διάστημα που εναλλάσσονται γρήγορα, κάποιοι γιατροί μπορεί να ξεχάσουν την ανθρωποκεντρική προσέγγιση που θα έπρεπε να διαθέτουν και να σκέφτονται τον ασθενή σαν ένα νούμερο ενός καταλόγου. Με αυτόν τον τρόπο όχι μόνο δεν μπορεί να γίνει προσωποποιημένη θεραπεία, αλλά και ο ασθενής που είναι φοβισμένος, σε δύσκολη κατάσταση ίσως και σε πόνο, παραγκωνίζεται και νιώθει μόνος αντιμέτωπος με μια -για εκείνον- πρωτόγνωρη και δύσκολη πάθηση. Τέτοιες ταινίες λοιπόν, καθώς, κατά τη γνώμη μου, και ανάλογες συζητήσεις

απομακρύνουν όσους γιατρούς έχουν αυτήν την λογική, από αυτή, αλλά ευαισθητοποιούν περαιτέρω και τους υπόλοιπους λόγω του ότι όσο περισσότερους ήρωες ιστοριών ή και ανθρώπους έχεις καταφέρει να ψυχολογήσεις, τόσο πιο εύκολα μπορείς να το κάνεις στους υπόλοιπους.

ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

Το έργο *«Τα πνεύματα του Ινισέριν»* είναι από τα πιο ιδιαίτερα και δυνατά που παρακολούθησα τα τελευταία χρόνια, άκρως επίκαιρο και αφυπνιστικό. Η γνωριμία μου με την γραφή του Μάρτιν ΜακΝτόνα είχε προηγηθεί μέσω της παράστασης *«Η Μοναξιά της Δύσης»* που είχα την χαρά να παρακολουθήσω πέρυσι στο θέατρο Αθηνών. Η μουσική καθηλωτική από έναν σπουδαίο καλλιτέχνη (Θοδωρής Ρέγκλης - <https://www.tedregklis.com/>) συμπλήρωνε με μοναδικό τρόπο την σκηνογραφία και την σκηνοθεσία. Το δίπολο των δύο φίλων της ταινίας μας όπως και πολλά στοιχεία του έργου στο σύνολό του έχουν πολλά κοινά σημεία με τη *«Μοναξιά της Δύσης»*. Εν συντομία, το θέμα της ήταν δύο αδέρφια αναγκασμένα να ζουν κάτω από τη ίδια στέγη μετά τον θάνατο του πατέρα τους, συγκρούονται σχεδόν καθημερινά με φόντο την ιρλανδική επαρχία. Κι εδώ δεσπόζουσα θέση κατέχει η απουσία νοήματος της ζωής και η μοναξιά της σύγχρονης Δύσης καθώς και η ανάγκη μας για ουσιαστικές διαπροσωπικές σχέσεις και ανθρώπινη επαφή, παρά τον ανταγωνισμό που η κοινωνία μας επιτάσσει. Ο τρόπος που το κωμικό στοιχείο διαπλέκεται με το τραγικό είναι ξεχωριστός. Το διαρκές παιχνίδι αναμέτρησης των δύο φίλων - εν προκειμένω- αδελφών στο τρίτο έργο από την *«Τριλογία του Λήνην»* - που ο ανταγωνισμός μεταξύ τους τους οδηγεί σε φρικτές πράξεις, αναδεικνύει τα όρια που μπορεί να φτάσει η αγριότητα της ανθρώπινης φύσης. Με την προσπάθεια διαφύλαξης του εγωισμού να αποτελεί κινητήρια δύναμη των πρωταγωνιστών, πόσο εύκολο είναι τελικά «να κάνουμε ένα βήμα πίσω», να συμφιλιωθούμε με τον αδελφό μας κι έπειτα με τον συνάνθρωπό μας; Ποια είναι τα όρια στη φιλία και κατ' επέκταση στη ζωή; Από την άλλη, παρά τα σκοτάδια μας, το έργο διαφυλάσσει και μια αρκετά αισιόδοξη πνοή: όσο ζούμε μπορούμε να αγωνιστούμε για την κατάκτηση της ευτυχίας μας, ενώ η πίστη στον άνθρωπο και στη δύναμή του να αλλάξει διαφαίνεται σε όλο το έργο. Ακόμα κι αν επιδιώκουμε κάτι που φαντάζει ανέφικτο, όπως η διέξοδος από μια δυσχερή κατάσταση στην περίπτωση της Σεβόν, σημασία έχει να αγωνιζόμαστε για κάτι, κάποιο σκοπό. Πιο συγκεκριμένα, για τον αντιήρωά μας Ντόμινικ πολλά από τα στοιχεία του χαρακτήρα του μας κάνουν να ταυτιστούμε μαζί του. Πρόκειται για έναν απόλυτα διαφανή, καλόκαρδο, απλοϊκό νέο χωρίς κάποιον σκοπό στη ζωή του εκτός από την επιθυμία του για φίλους και συντροφικότητα σ' έναν κόσμο όπου κυριαρχεί η αποξένωση. Στην

αποδιοργανωμένη του ζωή, χρειάζεται θάρρος για να επιδιώξει να αγαπήσει και ν' αγαπηθεί. Η προοπτική μιας σχέσης με την Σεβόν φαντάζει η μοναδική ίσως ελπιδοφόρα ηλιαχτίδα φωτός στη ζωή του. Η απόρριψη που δέχεται μπορεί να μας δείξει πως για έναν άνθρωπο, που έχει μεγαλώσει σε ένα περιβάλλον που του έχει στερήσει τα απαραίτητα εφόδια να διαχειριστεί μία αποτυχία, μπορεί να τον οδηγήσει σε πλήρη ματαίωση και παραίτηση από τη ζωή. Σε όλο το έργο διαφαίνεται η αξία της **ενσυναίσθησης** και πώς αυτή θα μπορούσε να είναι η σανίδα σωτηρίας για αυτούς τους ανθρώπους εάν τη διέθεταν. Σε όλες τις μορφές ανθρώπινης επαφής, κατ' επέκταση και στην σχέση γιατρού-ασθενούς, εάν υπάρχει ουσιαστική επικοινωνία, πολλά προβλήματα και συγκρούσεις μπορούν να λυθούν ή ακόμα και να αποφευχθούν. Καταλήγοντας, τέτοιες ανθρωποκεντρικές ταινίες φέρνουν τους ανθρώπους αντιμέτωπους με πιο κρυφές πτυχές του εαυτού τους αλλά και των γύρω τους συμβάλλοντας στην καλύτερη κατανόηση του εαυτού μας πρώτα και στη συνέχεια του κόσμου.

ΠΑΡΔΑΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

Μια μέρα ολόκληρη θα μπορούσε κανείς να γράφει επί της ανάρτησης αυτής, ωστόσο θα παραθέσω τις σκέψεις μου με όση ικανότητα διαθέτω στην περίληψη. Τα «Πνεύματα του Ινισέριν» ήταν μια από τις σοφότερες βόλτες που έκανα το καλοκαίρι που μας πέρασε στον θερινό κινηματογράφο (μερικώς επειδή με επανέφερε από την υπεροψία πως μπορώ πια να εκτιμώ εγγύτερα «κάθε» αγγλόφωνη ταινία χωρίς υποτίτλους...). Ανάμεσα στα νοήματα που κατάφερα να εκχυλίσω - και αυτά που ακόμη προσπαθώ να μορφοποιήσω - ο χαρακτήρας του Ντόμινικ στάθηκε από τα πιο πηγαία. Παρατηρώντας τις χρόνιες συνέπειες της πολυπρόσωπης κακοποίησης στην υγεία και την προσωπικότητα των ανθρώπων από μικρή ηλικία και έχοντας την τιμή να ασχοληθώ με το πεδίο αυτό και στο πλαίσιο της σχολής μας, βλέπω στον Ντόμινικ μια εντυπωσιακά ρεαλιστική αναπαράσταση του φαινομένου: έναν άνθρωπο που φέρει το τραύμα στο σώμα και την ψυχή του παντού, όπως φέρει τα πόδια του. Από την κινησιολογία, τη λεκτική δυσπραγία έως τις μικρο-αποφάσεις σε έναν δισταγμό της ομιλίας και τις μακρο-αποφάσεις στη διεκδίκηση κοινωνικής παρουσίας παρά την απειλή του πατέρα του, σκιαγραφείται ένας άνθρωπος που προσπαθεί να διαχειριστεί τον εαυτό του και τη ζωή του, ενώ συνεχίζει να υφίσταται κάτι που δεν αξίζει σε κανέναν - το οποίο στο πλαίσιο του χρόνου και του χώρου δεν αναγνωρίζεται επαρκώς ως βία. Θα περίμενε κανείς, υπό αυτές τις συνθήκες, μια φιγούρα ορατά αποτραβηγμένη και πειθήνια, σε μόνιμη κατάσταση άμυνας και επιφυλακής για το επόμενο χτύπημα πάσης φύσεως. Και όμως, ο «φορτικός» με τη φαινομενικά χαμηλή κοινωνική νοημοσύνη νέος με την ενέργεια κάποιου ξέγνοιαστου, φυλάγεται με άλλον τρόπο. Έχει μάθει πως ματώνει ό,τι είναι ζωντανό κι ό,τι φιλοδοξεί να παραμείνει. Ζημιά θα κάνει η τρώση της αρτηρίας που με ορμή αγωνίζεται να ποτίσει μέχρι κι ένα μικρό δάχτυλο - όχι αυτής που έχει

απολινωθεί. «Αν δεν προσδοκώ, δεν θα πονέσω». «I thought you'd say no». Ένας μηχανισμός προσαρμογής στον κίνδυνο, που εξαπλώθηκε στις πτυχές της προσωπικότητάς του και εδραιούμενος με τον καιρό έγινε παθολογία. Βέβαια, ολόκληρη η ταινία δεν επιτρέπει την ασπρόμαυρη αποκωδικοποίηση κανενός χαρακτήρα, και στην περίπτωση του Ντόμινικ δυσκολεύεται κανείς να αποφανθεί αν το “gaslighting” προς τις ανάγκες του είναι ένας λυπηρός απόηχος ή ο πιο ανώδυνος τρόπος αυτοσυντήρησης που μπορεί να σκεφτεί με τα δεδομένα της ζωής του. Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για έναν άνθρωπο με ανοιχτές πληγές, αλλά και μια αθωότητα και επιθυμία για τα θεμελιώδη να λάμπουν αντί για δάκρυα στα μάτια του.

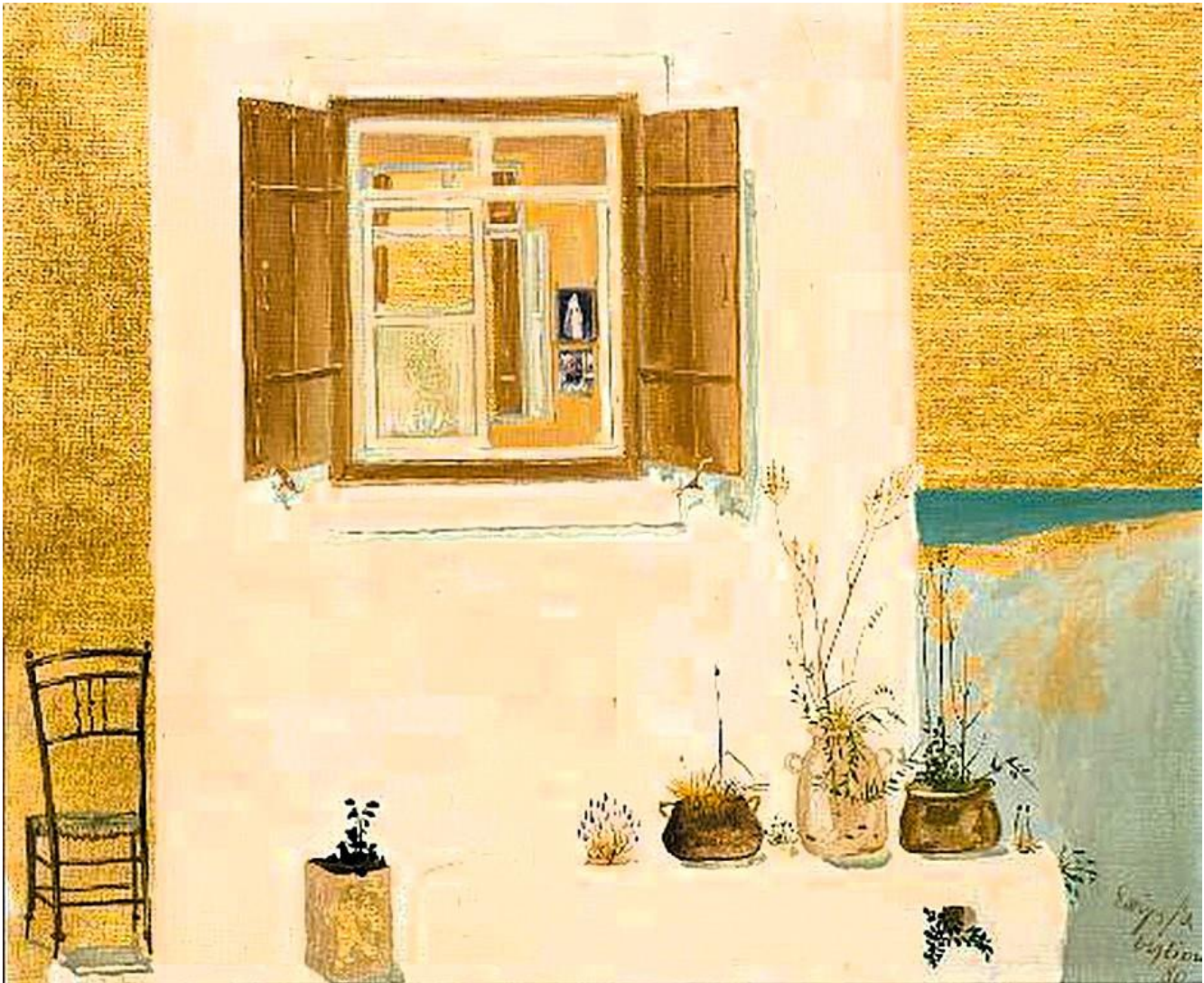
Η Μαίρη. Δεν έχω παρακολουθήσει την ταινία αυτή και είμαι ευγνώμων για το έναυσμα. Αδυνατώ να σχολιάσω επί όλων των θεμάτων που η ερμηνεία της ηθοποιού μάς παρουσιάζει τόσο συντριπτικά αληθοφανώς. Θα επικεντρωθώ στη δική σας φράση «*συνειδητό άγχος της απώλειας του προσώπιου*». Ένα ζήτημα που σπανίως θίγεται με τέτοια κατανόηση και βάθος, για την ακρίβεια σπάνια θίγεται - τελεία. Ποιος θεατής επιλέγει, αντέχει να έρθει αντιμέτωπος με την πραγματικότητα της αυτοταπείνωσης στην οποία οι περισσότεροι σε ποικίλο βαθμό υποβάλλουμε τον εαυτό μας; Στη Μαίρη ακούω, βλέπω και αισθάνομαι έναν άνθρωπο στο βασανιστικό ενδιάμεσο μεταξύ συνειδητότητας για την αυτο-υπευθυνότητα προς την ποιότητα της ζωής του και της απεγνωσμένης ανιδεότητας για την αιτία και τις μεθόδους λύτρωσης από το μαρτύριο του ψεύδους που ενσαρκώνει. Πίνει για να μην υποφέρει και υποφέρει τις συνέπειες του αλκοολισμού της (ένας ακόμα μηχανισμός προσαρμογής που έχασε τον προσανατολισμό του). Αναζητά εξωτερικά τον καθησυχασμό στις ανασφάλειές της, ενώ η αγωνία που φωνάζει στο βλέμμα της φανερώνει ότι ξέρει πως δεν θα αρκέσει αυτό ποτέ - το κάνει όμως, από συνήθεια, γιατί δεν ξέρει τι άλλο να κάνει, σκλάβια των δικών της τρόπων, σε έναν εφιαλτικό κύκλο αυτοτιμωρίας. Δεν φαίνεται ούτε η ίδια βέβαιη αν ενδιαφέρεται αληθινά για τον γιο της οικογένειας, αλλά πιστεύει ότι μόνο μέσω της ερωτικής σύνδεσης - που αντιπροσωπεύει την «απόλυτη» αποδοχή της ύπαρξής μας, καθώς ένας άνθρωπος μάς επιλέγει - μπορεί να νιώσει ότι αξίζει, ότι είναι ασφαλής για να κάνει επιτέλους ένα διάλειμμα από την αδιάκοπη υποκριτική της. Η εν λόγω απόρριψη είναι μια εμπειρία που τη θίγει ευρύτερα σαν προσωπικότητα, με αποτέλεσμα να μην είναι καν σε θέση να επικεντρωθεί στο άκομψο της συμπεριφοράς του Τζο· είναι μια ακόμη προσωπική αποτυχία, ένα κακό που πασχίζει ακόμα να αποδώσει στον κόσμο, ενώ το ίδιο της το ένστικτο την πιέζει να παραδεχτεί κάτι που ήδη γνωρίζει αλλά δεν πιστεύει ότι μπορεί να διαχειριστεί: η αξία της ορίζεται από εκείνη και δεν ταιριάζει στα καλούπια κανενός, δεν μπορεί να είναι ευθύνη κανενός. Η Μαίρη που θα μπορούσε να είναι εμείς. Άνθρωποι που κάποτε έμαθαν ότι η αγάπη παζαρεύεται με τη σωστή «παράσταση» κι ότι έρχεται πάντα απ' έξω. Άνθρωποι που μετά από πολύ κόπο, ικετεύουν για ένα μέρος να ξεκουραστούν και καταρρέουν στη σκέψη

ότι και αυτοί οι ίδιοι πρέπει να το χτίσουν, με όλα τα ήδη υπάρχοντα βάρη τους. Ίσως δεν φταίει το βάρος, αλλά ο τρόπος που το κουβαλάς. Ελπιδοφόρα ρήση μεν, δεν πλαισιώνονται από την κατάλληλη υποστήριξη και δεν μεγαλώνουν με μια εγγενή αίσθηση αυταξίας όλοι οι άνθρωποι, δε. Αυτή η πλευρά του κινηματογράφου μπορεί να εμπνεύσει έναν γιατρό - και κάθε άνθρωπο - στην καλλιέργεια ουσιαστικής ενσυναίσθησης και, παράλληλα, εναισθησίας. Αν κοιτάξουμε προσεκτικά μέσα από την κάμερα του σκηνοθέτη, θα δούμε ανθρώπους αληθινούς, με περίπλοκους χαρακτήρες, που δεν είναι καλοί ή κακοί, αλλά ένα συνονθύλευμα ταπεραμέντου, εμπειριών, συγκυριών, βαθμού αφύπνισης και αποφάσεων, των οποίων οι εκφάνσεις έχουν πάντα έναν λόγο πίσω τους, όσο άγνωστος και αν είναι σε εμάς. Και την επόμενη φορά που θα αντικρίσουμε έναν ασθενή στην κλίνη ή στο γραφείο ή στον δρόμο, ίσως θυμηθούμε ότι στην οθόνη αντικρίσαμε τον Ντόμινικ και τη Μαίρη, στον καθρέφτη τον εαυτό μας. Και ίσως σταθούμε να αναλογιστούμε τι μπορούμε να τους προσφέρουμε που να χρειάζονται αληθινά και να μπορούν να το αξιοποιήσουν. Συγγνώμη αν σας κούρασα, ελπίζω η πυκνότητα των σκέψεών μου σε συνειρμούς να μην εμποδίζει υπερβολικά την επικοινωνία τους.

ΑΠΟ ΤΟ ΙΣΤΟΛΟΓΙΟ ΜΑΣ

ΣΕ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΩΝ 4 ΑΛΦΑ: ΤΟΥ ΑΠΛΟΥ, ΤΟΥ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΥ, ΤΟΥ ΑΛΗΘΙΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΝΟΙΧΤΟΥ, ΜΕΣΑ ΑΠΟ 4 ΛΑΪΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΚΑΙ 2 ΠΙΝΑΚΕΣ

Παρασκευή, 15 Μαρτίου 2024 - 2:19 μ.μ.
- από τον χρήστη [Λάζαρος Ανδρέας](#)

Σπύρος Βασιλείου: «Ανοιχτό παράθυρο», 1980.

Ο **Σπύρος Βασιλείου** (Γαλαξίδι 1903 – Αθήνα 1985) υπήρξε από τους πιο αντιπροσωπευτικούς εκπροσώπους της «γενιάς του '30». Διακρίθηκε για την **αγάπη** του για τα **απλά πράγματα της καθημερινότητας**, για τα αντικείμενα που εκφράζουν τον κόσμο που φεύγει, για ο,τιδήποτε εκ πρώτης όψευς ασήμαντο. Πρώτος μετέφερε την ηθογραφία από τον υπαιθριστικό χώρο στον αστικό, σε μια Αθήνα που τις δεκαετίες του δεύτερου μισού του περασμένου αιώνα μεταβαλλόταν συνεχώς, αλλά παρέμενε ακόμα **αυθεντική**, όπως

αυτό αντικατοπτριζόταν με τον καλύτερο τρόπο στα άφθονα διαμάντια του **ελληνικού λαϊκού τραγουδιού της εποχής** που χάρις στην **αμεσότητα** και την **αλήθεια** τους γεφύρωσαν το εμπορικό με το καλλιτεχνικό επίτευγμα.

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι σε όσες σύγχρονες τηλεοπτικές μουσικές εκπομπές μεγάλης θεαματικότητας αφορούν το λαϊκό μας τραγούδι, τα τραγούδια τους μετά βίας αγγίζουν τη δεκαετία του '90. Μετά τι έγινε ρε παιδιά; Χάθηκε η **γνησιότητα** στη λαϊκή μουσική έκφραση και αντικαταστάθηκε από δήθεν πιασάρικες συνταγές κονσέρβας, φευγαλέες όσο οι καταιγιστικές μπουρδες εφήμερου εντυπωσιασμού και στιγμιαίας κατανάλωσης του TikTok;

Ας μοιραστώ μαζί σας 4 αγαπημένα μου λαϊκά τραγούδια με φυσικά κυρίαρχο τον ήχο του **μπουζουκιού**, θαυμαστά κομμάτια του νεοελληνικού πολιτισμού που πλημμυρίζουν **απλότητα**, **αυθεντικότητα** και **καλλιτεχνική αλήθεια**:

1. «**Όνειρο απατηλό**» τραγούδι του 1967 σε μουσική Απόστολου Καλδάρα και στίχους Ευτυχίας Παπαγιαννοπούλου, σε πετυχημένη διασκευή του Μίνω Μάτσα το 2019, με αρμόζοντα δωρικό ερμηνευτή τον Κώστα Τριανταφυλλίδη
https://drive.google.com/file/d/1_qPgcvcf67tm31XTsaDoA75Tq1Rr_VqB/view?usp=sharing

2. «**Το καράβι**» τραγούδι σε δίσκο του 1969 σε μουσική Γιώργου Ζαμπέτα και στίχους Χαράλαμπου Βασιλειάδη & Νίκου Βελιώτη, με τη "μάγκικη" κοντράλτο φωνή της Μπέμπας Μπλανς (Αγγελικής Κωνσταντοπούλου).

<https://drive.google.com/file/d/1Av2LZGGt0dbXYzlpWqxxqil2Gc8VktGn/view?usp=sharing>

3. «**Μη μου θυμώνεις μάτια μου**» σε μουσική και στίχους Σταύρου Κουγιουμτζή με τον Γιώργο Νταλάρα από τον δίσκο βινυλίου LP του 1975 «Στα ψηλά τα παραθύρια». Προσέξτε στην αρχή τη συγκλονιστική εισαγωγή-ταξίμι του μπουζουκιού. Ως ταξίμι (αραβικά: **تaksim**, τουρκικά: **taksim**) ορίζεται ο μελωδικός αυτοσχεδιασμός που αποτελείται από διάφορα τμήματα και γενικά δεν συμμορφώνεται με τον χρόνο του εκάστοτε μουσικού έργου. Συνήθως, γίνεται χρήση του ταξιμιού σε μουσικές συνθέσεις της ελληνικής, της αραβικής και της τουρκικής παραδοσιακής μουσικής. Στο τραγούδι αυτό, το

ταξίμι επαναλαμβάνεται και ως ιντερμέδιο δημιουργώντας μια υπέροχη στιγμή αυθεντικής ψυχικής ανάτασης.

https://drive.google.com/file/d/1U9n4HnODo09BSdXCUWyKM9u1jP_UFYF9/view?usp=sharing

4. «Μην κλαις» σε μουσική Ηλία Ανδριόπουλου και στίχους Μιχάλη Μπουρμπούλη με τη μοναδικά άμεση ερμηνεία της Σωτηρίας Μπέλλου από τον δίσκο βινυλίου LP του 1980 «Λαϊκά Προάστια».

https://drive.google.com/file/d/1W_3n38nlxbSY_pgiux8kOAC7ypdHg2OT/view?usp=sharing

Σπύρος Βασιλείου: «Τα Σαρακοστιανά», 1950.

Ένας από τους γνωστότερους πίνακες του Σπύρου Βασιλείου είναι ο παραπάνω με το τρίποδο τσίγκινο τραπεζάκι υπαίθριου καφενείου πάνω στο οποίο βρίσκονται λίγα σαρακοστιανά. Είναι μάλλον στην ταράτσα του σπιτιού του, κάτω από την Ακρόπολη, όπου κάθε Καθαρά Δευτέρα καλούσε τους φίλους του να τους φιλέψει με την τέχνη του και τα καλούδια της ημέρας. Στα πόδια του τραπεζιού βρίσκεται ένας χαρταετός. Δίπλα το ψάθινο καπέλο για τον μαρτιάτικο ήλιο και το μπαστούνι, σαν κάποιος να τα ξέχασε προσωρινά. Στον τοίχο της ταράτσας η ζωγραφιά ενός κοριτσιού. Και πάνω ένας χάρτινος μύλος, φτηνό χαροποιό παιχνίδι των παιδικών μας χρόνων, όταν τον έκανε ο μπάτσης του Φαλήρου να γυρίζει τρελά. Στο βάθος, ο Υμηττός φωτισμένος, όσο αφήνουν τα σύννεφα, από τον ήλιο του μεσημεριού. Στα σύρματα του ηλεκτρικού διακρίνεται μπλεγμένος ένας μισοτρύπιος χαρταετός που υπομένει εκεί κρεμασμένος την παρελθούσα αιθέρια δόξα του και που μάλλον τον παράτησε κουρασμένος κάποιος πιτσιρικάς.

Αυτό που εντυπωσιάζει είναι τα **απλά** και **λιτά** σαρακοστιανά εδέσματα. Οι μαύρες ελιές μπροστά-μπροστά. Η λαγάνα, όπως θα έπρεπε να είναι: άζυμη, ισχνή και όχι φουσκωτή, όχι τίγκα στα διογκωτικά. Ο χαλβάς του μπακάλη με το αμύγδαλο περιμένει το σπιτικό μαχαίρι να τον τεμαχίσει. Στο κίτρινο πήλινο πιάτο η μαρουλοσαλάτα μαζί με ρόκες και κάρδαμα. Η καρδιά από το τρυφερό μαρουλάκι περιμένει κάποιο παιδί να την αρπάξει. Τα φρέσκα κρεμμυδάκια, καθαρισμένα, δροσερά, τραγανά. Κι αλήθεια, αυτό το κοκκινωπό στο άσπρο πιάτο να 'ναι καρποί ροδιού; Μπα, μάλλον κόκκινες φακές. Πάντως το κρασί στα ποτήρια είναι ρετσίνα χύμα, μάλλον από τα Μεσόγεια.

Απλά πράγματα μιας άλλης, **ανοιχτής** ζωής.

Καλή Σαρακοστή!

- από τον χρήστη [Λάζαρης Ανδρέας](#)

Η **αγάπη** ευδοκιμεί σε κάθε φυλή, σε κάθε φύλο, γλώσσα και γεωγραφική γωνιά του πλανήτη μας, ζει εκτός κανόνων και ανέκαθεν εμπνέει κάθε καλλιτέχνη.

Δείξτε την αγάπη σας στον άλλον, ώστε να καταλάβει ότι αγαπιέται, αλλά και υπενθυμίστε στον εαυτό σας τις αγάπες που κρατάτε στην καρδιά σας.

«Ο περίπατος» του Μαρκ Σαγκάλ (1918).

Έλα να πετάξεις μαζί μου.

Η αγάπη του καλλιτέχνη για τη σύζυγό του, Μπέλα, ήταν ιστορικό γεγονός και πηγή πολυάριθμων ζωγραφικών δημιουργημάτων. Σε αυτό το φανταστικό έργο, ο καλλιτέχνης παρουσιάζεται με ένα χαρούμενο, ανοιχτό χαμόγελο στο πρόσωπό του, καθώς η απίστευτα δυναμική και γλυκά χαμογελαστή σύζυγός του υψώνεται στον ουρανό καλώντας τον να πετάξει μαζί της.

«Μια βόλτα στο κανάλι στο Κιαμπερλέ» του **Ανρί Λε Σιντανέ (Henri Le Sidaner, 1862-1939)**.

Ένας/Μια σύντροφος που αγαπάς.

Είναι οι απλές, ήσυχες στιγμές που αποδεικνύονται οι πιο γλυκές. Ο Ανρί Λε Σιντανέ απεικονίζει ένα ζευγάρι που σταματά, ενώ κάνει μια βόλτα στο ηλιοβασίλεμα. Η σκηνή έχει μια χρυσαφένια λάμψη και η ατμόσφαιρα αποπνέει γαλήνη. Τι πιο δελεαστικό από το να μοιραστείς μια τέτοια στιγμή με αυτόν/-ήν που αγαπάς;

«**Τα μονοπάτια της αγάπης - Les Chemins de l'amour (FP.106-Ia)**» είναι μια νοσταλγική μελωδία για φωνή και πιάνο που συνέθεσε ο **Φρανσίς Πουλένκ** σε στίχους του **Ζαν Ανούιγ** το 1940, βασισμένη σε ένα τραγουδισμένο βαλς από τη σκηνική μουσική του έργου *Léocadia*.

Les chemins de l'amour

Les chemins qui vont à la mer
Ont gardé de notre passage
Des fleurs effeuillées
Et l'écho sous leurs arbres
De nos deux rires clairs.
Hélas! des jours de bonheur,
Radieuses joies envolées,
Je vais sans retrouver traces
Dans mon coeur.

Chemins de mon amour,
Je vous cherche toujours,
Chemins perdus, vous n'êtes plus
Et vos échos sont sourds.
Chemins du désespoir,
Chemins du souvenir,
Chemins du premier jour,
Divins chemins d'amour.

Si je dois l'oublier un jour,

La vie effaçant toute chose,
Je veux dans mon cœur qu'un souvenir
Repose plus fort que l'autre amour.
Le souvenir du chemin,
Où tremblante et toute éperdue,
Un jour j'ai senti sur moi brûler tes mains.

Τα μονοπάτια της αγάπης

Τα μονοπάτια που πάνε στη θάλασσα
κρατήσανε απ' το πέρασμά μας
φύλλα λουλουδιών
και την ηχώ κάτω από τα δέντρα τους
από τα δυο καθαρά μας γέλια.
Αλίμονο! Οι μέρες της ευτυχίας,
κι οι λαμπερές χαρές έφυγαν.
Περπατώ χωρίς πια να βρίσκω κανένα ίχνος τους
στην καρδιά μου.
Μονοπάτια της αγάπης μου,
πάντοτε σας ψάχνω.
Χαμένα μονοπάτια, δεν σας βρίσκω πια
κι η ηχώ σας σώπασε.
Μονοπάτια της θλίψης,
μονοπάτια της μνήμης,
μονοπάτια της πρώτης μας μέρας,
θεικά μονοπάτια της αγάπης.

Αν πρέπει να ξεχάσω μια μέρα

-μια που η ζωή σβήνει τα πάντα-

θέλω στην καρδιά μου μόνο μια ανάμνηση

να κρατήσω πιο δυνατή από κάθε άλλη αγάπη.

Την ανάμνηση του μονοπατιού,

εκεί που μια μέρα τρέμοντας, μες στην ταραχή,

ένιωσα τα χέρια σου να καίνε πάνω μου.

Ας διαβούμε τα μονοπάτια της αγάπης με τη φωνή της Αμερικανίδας υψίφωνης **Τζέσι Νόρμαν**, πρώτα με την επίσημη ηχογράφησή της σε στούντιο με τη συνοδεία του Ντάλτον Μπάλντγουιν στο πιάνο κι ύστερα με «ζωντανή» ηχογράφιση του τραγουδιού από συναυλία της.

<https://drive.google.com/file/d/1FHLHrLI3jm1CyJHk2TLKNi35EMFB1uVY/view?usp=sharing>

<https://drive.google.com/file/d/1uJ5hGk3k9x0CCwzM-zclAt6ngcUZWLML/view?usp=sharing>

Σχόλια (3)

Τρίτη, 6 Φεβρουαρίου 2024 - 9:40 μ.μ.

- από την χρήστη [ΚΑΨΑΛΗ ΜΑΡΙΑ](#)

Τι υπέροχο διάλειμμα από την καθημερινότητα οι μελαγχολικοί και όμορφοι πίνακες και η μαγευτική Τζέσι... Από τον Πουλένκ θα ταξιδέψω στον Φωρέ (Fauré) με ένα επίσης γαλλικό τραγούδι που αγαπώ πολύ (Après un rêve) και πιστεύω αξίζει να το ακούσετε άπαντες!

<https://www.youtube.com/watch?v=IMKyTAE6yeM>

Τρίτη, 6 Φεβρουαρίου 2024 - 10:06 μ.μ.

- από τον χρήστη [Λάζαρης Ανδρέας](#)

Εξαιρετικό συμπλήρωμα, Μαρία. Το τραγούδι αυτό του Φωρέ περιγράφει την ονειρεμένη φυγή δυο

εραστών μακριά από τη γη, «προς το φως». Η τελευταία στροφή επαναφέρει τον ονειροπόλο στην πραγματικότητα, ενώ η νύχτα σταδιακά σβήνει. Το ποίημα, γραμμένο από τον Romain Bussine, είναι εμπνευσμένο από ένα ανώνυμο ιταλικό ποίημα: *Levati sol que la luna è levata*.

Κυριακή, 25 Φεβρουαρίου 2024 - 6:17 μ.μ.

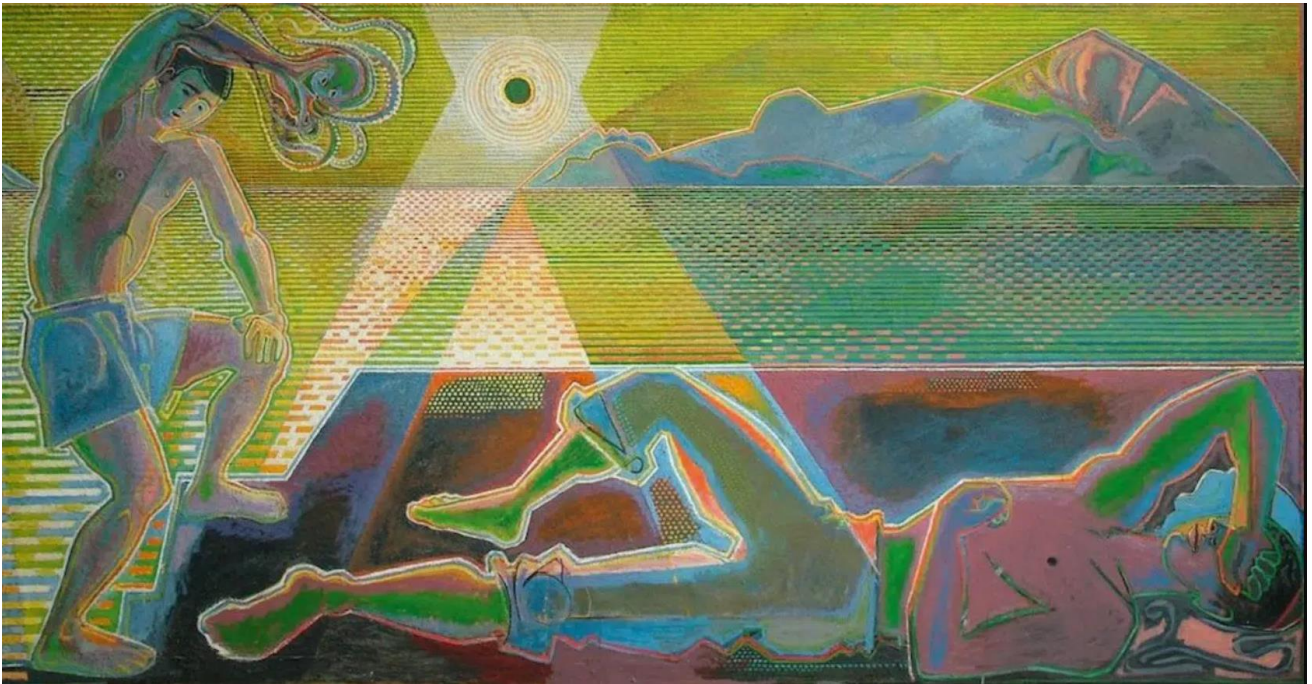
- από την χρήστη [ΠΑΡΔΑΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ](#)

Μετά από τα τόσα άπειρα που έχουν ειπωθεί για την αγάπη (και που αλίμονο στην ανθρωπότητα αν πάψουν να λέγονται), εξακολουθεί να με συγκινεί σταθερά μια συγκεκριμένη παρατήρηση: Το ανώτατο αυτό βίωμα, στέκεται σαν γυαλιά οράσεως μπροστά από τα μάτια αυτών που εξουσιάζει, μεταμορφώνοντας τον κόσμο σε κάτι τόσο όμορφο που σχεδόν καθίσταται επώδυνο. Η προσοχή εστιάζει πάντα στη φύση, σε φαινόμενα απλά, συστήνοντας στο άτομο την εμπειρία της ευγνωμοσύνης για τα θεμελιώδη. Με την αγάπη, κοιτάμε τον κόσμο που νομίζαμε πως ξέραμε, και βλέπουμε πια τη ζωή να ξεχειλίζει ακόμα και από μια σταγόνα βροχής πάνω σε ένα πεσμένο φύλλο. Σκοντάφτουμε στην ομορφιά σε κάθε γωνία, χωρίς να μπορούμε να ξεφύγουμε από την κυριαρχία της, αφού την κουβαλάμε μέσα μας. Το μεγαλείο της ύπαρξης μας αποκαλύπτεται και, αν είμαστε από τους τυχερούς, μας συντρίβει. Και υπάρχουμε πια στον κόσμο ως άλλοι, σοκαρισμένοι από τη συνειδητοποίηση για ό,τι αγνοούσαμε τόσον καιρό. Υπέροχα ταπεινωμένοι από τις δυνατότητες του πραγματικού εαυτού μας.

Οδυσσέας Ελύτης: Δέκα φορές που τα λόγια του έκαναν τον κόσμο μας λίγο πιο φωτεινό.

Τετάρτη, 10 Ιανουαρίου 2024 - 12:31 μ.μ.

- από την χρήστη [Γιάνναρη Μαρία](#)

John Craxton, Δύο φιγούρες καθώς πέφτει ο ήλιος.

Ο **Οδυσσέας Ελύτης** είχε την καταπληκτική ικανότητα να κάνει τις εικόνες των ποιημάτων να ξεπηδούν μπροστά στα μάτια μας με όλα τα χρώματα, τις ευωδίες, τις αναμνήσεις που ξυπνάνε. Εικόνες του φωτός, του ουρανού, του απέραντου γαλάζιου της Ελλάδας, εικόνες ονειρικές πάντα υπο το φως του ελληνικού καλοκαιριού. Έτσι φώτιζε τον κόσμο ο Οδυσσέας Ελύτης και συνεχίζει να το κάνει μέσω του έργου που έχει αφήσει πίσω του.

Απόσπασμα από το ποίημα «Η Ισόβια Στιγμή»

*Πιάσε την αστραπή στο δρόμο σου, άνθρωπε·
δώσε της διάρκεια· μπορείς!
Από τη μυρωδιά του χόρτου,
από την πύρα του ήλιου πάνω στον ασβέστη,
από το ατέρμονο φιλί,
να βγάλεις έναν αιώνα·
με θόλο για την ομορφιά
και την αντήχηση όπου σου φέρνουν οι άγγελοι
μες στο πανέρι, τη δρόσο από τους κόπους σου,
όλο φρούτα στρογγυλά και κόκκινα*

Απόσπασμα από το δοκίμιο «Αναφορά στον Ανδρέα Εμπειρικό» (1979)

Πάρε τη λέξη μου, λέει ο Ανδρέας Εμπειρικός, δώσε μου το χέρι σου. Μέσα σ' αυτή τη διπλή κίνηση βρίσκεται διατυπωμένη, με τη μεγαλύτερη δυνατή συντομία, η αντίληψη που βγάζει από τον άνθρωπο τον ποιητή. Μια συναλλαγή, επιτέλους εκτός εμπορίου. Δίνεις και παίρνεις, χωρίς ούτε να πουλάς ούτε ν' αγοράζεις. Αν υπάρχει κάτι που να περνάει από χέρι σε χέρι αυτό είναι η ανθρωπιά.

Σχόλια (3)

Πέμπτη, 11 Ιανουαρίου 2024 - 1:29 π.μ.

- από την χρήστη [ΠΑΡΔΑΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ](#)

Πράγματι, οι εικόνες που ζωγραφίζει ο Ελύτης στον ορίζοντα της φαντασίας θα αποτελούν αιωνίως απείρως ωραιότερες και πιο ζωντανές καρτ ποστάλ από κάθε εμπορικό κομμάτι χαρτί των καταστημάτων σουβενίρ... Αν και όχι από τις κορυφαίες θαυμάστριες του καλοκαιριού, το έργο του μου υπενθυμίζει πως μπορεί κανείς να δει την ομορφιά σε οτιδήποτε, αν αυτό το οτιδήποτε του συστηθεί με απλή, γνήσια δεξιοτεχνία μέσα από τα μάτια κάποιου που το λατρεύει με ειλικρινές δέος.

Πέμπτη, 11 Ιανουαρίου 2024 - 5:51 μ.μ.

- από την χρήστη [Γιάνναρη Μαρία](#)

Έτσι ακριβώς Κωνσταντίνα! Πάντα εύστοχη!

Παρασκευή, 19 Ιανουαρίου 2024 - 11:50 μ.μ.

- από την χρήστη [ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ](#)

Υπέροχα και τα δύο αποσπάσματα ενός ποιητή παγκοσμίου βεληνεκούς. Ποίηση γεμάτη αρώματα

και χρώματα για να κάνει κανείς τα πιο μακρινά και όμορφα ταξίδια του νου. Στο απόσπασμα από το ποίημα «Η Ισόβια Στιγμή» θα ήθελα να προσθέσω τον τελευταίο στίχο γιατί πιστεύω ότι έχει ιδιαίτερη σημασία: "Όταν η ζωή μάχεται, οι νεκροί στον Άδη μηδίζουν". Ένας ακόμα αγαπημένος στίχος που συμπληρώνει, άρτια θεωρώ, την αισιοδοξία που αποπνέει το ποίημα αυτό, είναι από το ΕΚ ΤΟΥ ΠΛΗΣΙΟΝ, ΔΡΩΜΕΝΑ ΤΗΣ ΜΙΚΡΗΣ ΤΡΙΤΗΣ: "Την άνοιξη αν δεν τη βρεις, τη φτιάχνεις. Και ήπας να παίξεις τρικυμία ή πνίγεσαι."